

בשער

ידיעות קיבוץ הזורע - י"ז חשון - 18.11.2016

שלוש שנים לשינוי / עמ' 4
מים חמים, חניות רכבים, תקציב 2017 ואפילו
הבניה בעמק - ראיון עם שלמה גלזר

הכר את החבר / עמ' 11
הסיפור הפחות מוכר מאחורי הפנים המוכרת,
מארח את הילית שלייסנר בין

נפרדים מרותי הרמן / עמ' 12
במלאת 30 למותה של חברתינו, דברי פרידה
משכנים חברים ומשפחה

תרבות ופנאי / עמ' 14
מתכונים, טיולים, ספורט, ספרים וקצת הומור
מקומי

דבר המערכת

שלום חברים,

אחרי הריון קצר של כמה שבועות, עיתון "בשער" נולד היום מחדש. קצת פחות כואב מלידות אחרות שחוויתי לאחרונה, אבל עדיין מרגש במיוחד. אני קוראת מסורה של עיתון "בשער" מאז שהגעתי לקיבוץ ומכורה לאתר הקיבוץ. חלק מהקסם של קהילה קטנה בעיני הוא בנגיעה שיש כמעט לכל נושא, על כלל הקהילה. חינוך, חדר אוכל, קליטה, דיור ובניה חדשה, חגים וארועים. אם זה לא קשור אליך ישירות, קרוב לודאי שזה קשור לאח / חבר קרוב / נכד שלך. בתוך העולם הקטן הזה שלנו, חי עיתון "בשער".

באיזשהו מובן, "בשער" משקף תמונת מצב אקטואלית של הקיבוץ. דן בענייני התקופה בפרספקטיבה המיוחדת שלנו, מעלה לדיון נושאים קיבוציים מורכבים, ענייני קהילה וחברה, תרבות ופנאי מקומי. בכך "בשער" מחבר בין כותבים וקוראים מקומיים, עם נקודות מבט מגוונות. בין אם מדובר בנושא שעולה "אוטוטו" להצבעה בקלפי או בחוות דעת על ספר, "בשער" הוא אחד הכלים שלנו להתחבר למה שקורה בקיבוץ ואיש לרעהו.

נכנסתי לתפקיד עם חזון לחדש את הפלטפורמה הזו של עיתון קהילתי כך שתצליח למשוך קהל חברים רחב ככל האפשר. אחד השינויים הראשונים שקל להבחין בו, הוא "מתיחת הפנים" שהוא עבה מבחינת מבנה, העיתון יהיה בנוי מכתבות מתחלפות ומדורים קבועים (בתקדוה, עם אחראי מדורים קבועים וכותבים קבועים). המבנה הקבוע נועד להקל על ההתמצאות בעיתון ולעזור לכל אחד למצוא בדיוק את מה שמעניין אותו.

העיתון משנה את תדירותו ויופיע רק פעם בשבועיים. לכן, לא יוכל לשמש במה מוצלחת להודעות קהילה שוטפות. הודעות אלו מתפרסמות לרוב בטווחי זמן קצרים ולשם כך יש לנו את לוחות המודעות המסורתיים בחדר האוכל ואת האתר המצוין. שנית, העיתון ינסה למצוא את מקומו הייחודי בקהילה על ידי צמצום חזרתיות החומר בין אתר הקיבוץ לעיתון. כך נוכל לשמור על עניין בקריאה ולא נפרסם "חדשות ישנות".

גיליון ראשון זה יוצא לאחר תקופה של חודשיים וחצי בה לא התפרסם העיתון כלל. אני מקווה וזה כי לחוסר זה הייתה גם השפעה חיובית, יצירת געגוע לעיתון והכרה בחשיבותו. אשמח אם העיתון יוכל עם הזמן להוות מקור עניין לשכבות גיל שונות, הן בגלל תוכנו והן בגלל ששכבות אלו ייקחו, בתקווה, חלק בעבודת הכתיבה.

דווקא בעידן בו המרקם הקהילתי עובר שינויים גדולים ומרחיקי לכת, חשיבות העיתון רק הולכת וגדלה. כולי תקווה כי גם בעידן זה, בו עולם התוכן הדיגיטאלי הולך וגדל, יצליח "בשער" למצוא את מקומו הייחודי בקהילה ומסורת ותיקה של שמונים שנה תמשך. גיליון זה הנו ניסיוני. יתכן כי הגיליונות הבאים יערכו כל אחד באופן שונה ממשנהו ויכילו תוכן משתנה. אשמח לקבל משוב, חיובי ושליילי, על המדורים השונים, התוכן, העריכה, וצורת ההפצה של העיתון, זאת כדי שאוכל להשתפר בגיליונות הבאים ולהתאים את העיתון ותכנונו לצרכי קהילה.

אי אפשר להזכיר את בשער מבלי להגיד תודה גדולה למי שעשתה עבודה זו לפני בנאמנות ואהבה במשך עשור, לאה פלג. תודה לאה על ההשקעה, על היוזמה ועל היצירתיות שליוו את העיתון כל שבוע מחדש. תודה אישית גם ממני על ההכוונה והעצות שנתת, ושעוד תתני בהמשך הדרך!

לסיכום, אני מזמינה את החברים לקחת חלק בכתיבה של "בשער". כולי תקווה שנצליח לבנות יחד עיתון ייחודי שיצפו לו כל פעם מחדש ושתמשיכו להגיד לי שלום כשאחלוף על פניכם, ולא תתחבאו מחשש שארתום אתכם למשימה...

קריאה מהנה,
נעה אלבוחר

מערכת בשער:

עורכת: נעה אלבוחר
עיצוב ועריכה גרפית: דני אלבוחר
טל: 052-3990860
דוא"ל: bashaar@hazorea.org.il

כותבים: נעה אלבוחר, נחשון שחם, הילית שלייסנר בין, נרקיס רגב גביש, יבל ברקאי, יעל כרמי, ניר רענן, איילה טל, בועז בש מרץ, שחר שדמי, מיכל לבסקי-טל, עידית עזה, דני אלבוחר, שמר עון שתיל, דני נהב

צילום תמונת השער: נעה אלבוחר

עיתון מחפש כותבים:

רוצים לקחת חלק בעשייה קיבוצית? אוהבים לכתוב, לחרוז, לצלם או להביע דעה, זה הזמן! צרו קשר ונשמח לשלב אתכם בגיליון הבא.

לעיתון דרושים:

- צלמים
- בשלנים
- אוהבי טיולים
- כותבים מתחלפים
- כותבי טורים קבועים
- מעצבים
- מנהלי מדורים

תוכן עניינים

- 2 דבר המערכת
4 שלוש שנים לשינוי
ראיון עם שלמה גלזר מנהל קהילה
6 עדכון בעלי תפקידים
משאבי אנוש
מהנעשה בחינוך
עדכוני תרבות
8 21 שנה אחרי
חברים כותבים לזכר יום הזיכרון ליצחק רבין
10 ראש בראש
האם הגיעה העת שבשער יתקדם לעידן הדיגיטאלי?
11 הכר את החבר
מארח את הילית שלייסנר בין
12 נפרדים מרותי הרמן
במלאת שלושים, חברים ומשפחה נפרדים מרותי
14 תרבות ופנאי
לי זה יצא טעים – מתכון השבוע
לטיול יצאנו - עם ניר רענן
זה רק ספורט – הספורט הקיבוצי עם נחשון שחם
ספרים רבותי ספרים - עם בועז בש מרץ'
פינת הספרייה - מעגל נשים
18 אותי זה מצחיק
הומור מקומי ומרחבי הרשת
19 היה היה
פינת הארכיון
20 היכן אני נמצא
חידת השבוע עם דני נהב

ברכת מזכירת הקיבוץ לעיתון בשער

משמח ומרגש, שעיתון "בשער" חוזר להופיע בחיי קהילת הזורע. אני חוזרת ומודה ללאה פלג שנשאה בעול בעשור האחרון ומודה לנועה אלבוחר שלקחה על עצמה את המשימה להמשיך במסורת של 80 שנה. לעיתון בשער חשיבות חברתית-קהילתית, להעשרת חיי הרוח, לתיעוד ההיסטורי של חיי הקיבוץ ולביטוי המורשת והזהות של הזורע. אני מאחלת לנועה, שמעבר להמשכיות, תצליח לחדש ולהשיג גם את היעדים המרכזיים לעיתון בשנים הבאות והם: לייצר עניין אצל קהל החברים הצעירים ולשתף בכתיבה וביצירת העיתון חברים רבים. ולחברי הזורע – שתמשיכו להתברך בעיתון שהוא על טהרת היצירה המקומית, שיבטא, ישקף ויעצים את חיי הקיבוץ ושתוכלו להתגאות בו.

שבת שלום,
נרקיס רגב גביש

שלוש שנים לשינוי

שלמה גלזר מנהל הקהילה בקיבוץ הזורע כבר ארבע שנים. הוא נכנס בתקופה בה דיוני שינוי אורחות החיים בקיבוץ הגיעו לשיאם ומלווה אותנו בתקופת המעבר לקיבוץ המתחדש המביאה עמה אתגרים לא פשוטים בניהול הקהילה. ממים חמים ועד בניית בתים בראיון הבא. כתבה: נעה אלבוחר

דואגת ומטפלת בדברים שהם שגרת היומיום. דוגמאות לכך: יציאת התקציב האישי מהקיבוץ לבנק והעברת כרטיסי האשראי לאחריות החברים, הגדלת העצמאות ומעורבות החברים בטיפול בעניינים אישיים כמו קביעת תור ריש לרופא מומחה, ביטוח לאומי וכו'. השלישי, הנעת פרויקט הבניה הראשון. פרויקט זה ייתן תנופה לקליטה נוספת וינע את כל מערכות הקיבוץ על ידי הגדלת מספר הצעירים ושילובם בכל המערכות. לטעמי הדבר המשמעותי ביותר בתהליך השינוי שעבר הקיבוץ אינו כלכלי - אלא חזרת הבנים וקליטת אוכלוסייה צעירה חדשה המאפשרת צמיחה דמוגרפית.

הפרטת המים הקרים היה מהלך מוצלח אותו הובלת, האם יש תכנון למהלך דומה גם במערכת המים החמים? כשנבנתה תשתית מדי המים הקרים נעשתה גם הכנה לחיבור מים חמים מדודי חשמל או שמש למערכת זו. עלות האנרגיה ובזבוח המים במערכת המרכזית הקיימת כיום יקרה ובזבזנית, מה שמביא לכך שהעלות לקוב מים חמים גבוהה מאוד. מדובר בהוצאה בסדר גודל של 1 מיליון ₪ (אנרגיה) בשנה ולכך יש להוסיף את עלות אחזקת צנרת ההובלה. מעבר לחימום בדודי שמש מראה חיסכון שיחזיר עצמו תוך תקופה קצרה. אני מעריך שהנושא יעלה לדיון ציבורי ויהיה צורך לקבל עליו החלטה משותפת.

מהלך נוסף מוצלח שהשלמת, הסדרת תשלומי בעלי המחסנים. האם מהלך זה הסתיים? האם נתקלת בקשיים מיוחדים? ראשית חשוב לי לציין כי בכל הנושאים שאני מטפל אני לא לבד ומדובר בעבודת צוות. לעצם השאלה, מדובר בנושא חברתי רגיש, יתכן ובגלל הצפיפות הקיימת בקיבוץ. קיימת

קה. קיימת חזרה גדולה של בנים, השירותים הקהילתיים ממשיכים באיכות טובה, הנוי מטופח, התקציב האישי של מרבית החברים גדל, יש ערבות הדדית ודאגה למי שניזקק והמיקום הגיאוגרפי מעולה. ובכל זאת, אין תחושה של התרוממות רוח וחבל. אני מאמין ומקווה כי זה ישתנה בעתיד.

אם כבר הזכרנו את העתיד, אילו שינויים משמעותיים אתה מעריך שיקרו כאן? להערכתי בשנים הקרובות יתרחשו שלושה תהליכים עיקריים:

האחד, מיסוי החברים. המיסוי הנוכחי גבוה

קיימת חזרה גדולה של בנים, השירותים הקהילתיים ממשיכים באיכות טובה, הנוי מטופח, התקציב האישי של מרבית החברים גדל, יש ערבות הדדית ודאגה למי שניזקק והמיקום הגיאוגרפי מעולה. ובכל זאת, אין תחושה של התרוממות רוח וחבל. אני מאמין ומקווה כי זה ישתנה בעתיד.

ואני חושב כי הוא לא יחזיק מעמד לאורך זמן. לא יהיה מנוס מהורדה הדרגתית של מיסים ובמקביל הקטנת הסבסוד של שירותים ופעילויות שונים. התהליך הזה מתחיל לרוב בין 3 עד 4 שנים לאחר קבלת השינוי ואני מעריך שנתחיל אותו גם בהזורע בקרוב.

השני, לקיחת אחריות אישית גדולה יותר על החברים על חייהם וצמצום המעורבות הניהולית בחיי היומיום של החברים. תהליך שכזה יתרחש בהדרגה מכיוון שבהזורע יש אוכלוסייה מבוגרת גדולה שרגילה שהמערכת

פגשתי את שלמה במשרדו והכל התחיל ברגל שמאל, המחברת עם השאלות נשכחה בבית והגעתי באיחור. כמובן שהגעתי עם המלווה הצמוד שלי ישנה בעגלה, לפחות זה. הלחץ ממעמד האירוע השפיע עלי ולא יכלתי להיזכר באף שאלה ללא ההכנה שעשיתי במחברת. בלי להתבלבל סיגנרתי את שלמה לשמור על הקטנה בזמן שאני קופצת חזרה להציל את המחברת האבודה. שלמה היה נחמד ומבין, הסכים מיד, נתן הרגשה טובה ועמד במשימה. מה זה לנענע עגלה לעומת הסדרת השימוש במים או טיפול בפרוייקט הבניה. כך יצאנו לדרך עם הראיון, חלקנו מנמנמים בביטחה וחלקנו שמחים שהמחברת שוב בידינו להקנות קצת ביטחון בראיון הראשון...

מפרספקטיבה של קיבוצים אחרים, מה המאפיינים הייחודיים של קיבוץ הזורע, לחיוב או לשלילה?

אני בקיבוץ כבר ארבע שנים, שנה אחת כאשר הקיבוץ עוד היה שיתופי ושלוש שנים בתוך השינוי. הזורע קיבוץ שמרן, תהליכי קבלת ההחלטות מעט מסורבלים ומסובך כים. השינוי התקבל לאחר תהליך ויכוח ארוך שנים. התוצר אליו הגיעו מכיל פשרות רבות והיה ברור כי תהליך ההטמעה וההסתגלות יהיה ארוך ואיטי. לאחר 3 שנים נדמה לי שבסה"כ אנחנו במצב טוב, גם חברתית וגם כלכלית, וזה לגמרי לא מובן מאליו. כפי שאני רואה זאת, יש קיבוצים שהשינוי מושך אותם מעלה, משפר מצב כלכלי, מעודד צמיחה דמוגרפית וגורם לאווירה כללית טובה בעוד שיש קיבוצים שהשינוי מושך אותם דווקא מטה, יוצר תחושת מירמור, המשך הוויכוחים פנימיים והפיצול. לתחושת נראה כי הזורע מתנדנד באמצע, לא שוקע, אבל גם לא נוסק כפי שיכול לקרות. אני סבור שאין לכך הצד-

בשיכון צמרת יטופל. פתרונות אלו אמורים לתת מענה לחלק מהמצוקה הקיימת.

האם תרצה לנצל במה זו לנושאים נוספים?
בתקופה הקרובה נדון בתקציב קהילה 2017. כרגע התקציב מתוכנן להיות בסדר גודל דומה לשנה הקודמת, 2016. יחד עם זאת חשוב לדעת כי בתקציב 2017 יש מימד של אי וודאות. במידה והחלטות מדינה בתחום מיסוי הקיבוצים ותשלומים לביטוח לאומי יכנסו לתוקף הדבר עלול להשפיע על היקף התקציב. נקודה נוספת שיכולה להשפיע על היקף התקציב היא רצון להורדת גובה המיסוי הפנימי בקיבוץ. במידה ויוחלט על כך ייתכן ויהיו שינויים לעומת התקציב הקודם. תחום נוסף שברצוננו לטפל בו במסגרת התקציב קשור למערכת החינוך שעברה כידוע לעבוד במסגרת דו-גנית, דבר המשאיר מבנה אחד ללא שימוש. אנו מתכוונים להתחיל בשיפוץ מבני הגנים שנמצאים במצב ירוד לאורך תקופה של שלוש שנים. השנה ישופץ גן חצב והשיפוץ יכלול הוספת ממ"ד. מדובר בהשקע גדולה, אבל נכונה וחשובה.

לסיכום, תרשי לי בהזדמנות זאת לברך אותך על לקיחת האתגר שבעריכת העלון הקיבוצי, דלתי תמיד פתוחה לפניך למידע או כל סיוע נדרש אחר, ונדמה לי כי את הריאיון הראשון עברת בהצלחה. ■

השקעה בתשתיות היא עסק יקר מאד. חשוב להבין כי לפני השינוי תקציב לנושא זה עמד על 8-12 מליון ש"ח לשנה. אחרי השינוי, במסגרת צמצום תקציב הקהילה, גם התקציב לתשתיות הצטמצמו להיקף של כ- 4 מיליון ש"ח בשנה. לכן, כל "עודף" שנוצר בתקציב, הכנסה לא צפויה או חיסכון, מופנה לנושא זה.

באשר לחניות, מדובר בבעיה "כואבת" ומי

חשוב לדעת כי בתקציב 2017 יש מימד של אי וודאות. במידה והחלטות מדינה בתחום מיסוי הקיבוצים ותשלומים לביטוח לאומי יכנסו לתוקף הדבר עלול להשפיע על היקף התקציב. נקודה נוספת שיכולה להשפיע על היקף התקציב היא רצון להורדת גובה המיסוי הפנימי בקיבוץ.

סובכת. בהזרע יש 2 בעיות עקריות: האחת היא שאין כביש היקפי, מה שגורם לתנועת רכב וחניות בתוך הישוב. והשנייה, צפיפות, הקיבוץ לא תוכנן לכמות גדולה של רכבים פרטיים. הפתרונות הקיימים מסובכים ויקרים לביצוע. אנחנו עובדים עם אדריכל לצורך חשיבה מחדשת של הנושא. ב- 2017 מתוכננת הסדרה של שלושה אזורי חניה: ריבוד אספלט וסימון אזור החניה מאחורי מגרש הטניס, שהוסדר חלקית. מגרש נוסף יוקם ליד ביתו של אמנון פלד ואזור החניות

תחושה כי החזקת המבנים על ידי החברים נוהלה לפי מי שתופס ראשון הרוויח. מדובר על סדר גודל של כ- 100 מחסנים, יזמויות, משרדים וסטודיו של אמנים. הסדרת דמי השימוש בוצעה בשני חלקים: החלק הראשון, מיד עם תחילת השינוי, כלל הטלת חובת התשלומים על הנכס על המשתמשים בו (ארנונה, חשמל ומים). החלק השני, השתת דמי השימוש על החברים. צוות בהרכב של אלון פלד, זאבי שחורי ואנוכי גיבש נוסחא לקביעת גובה דמי השימוש לפי סוג הפעילות ומצב הנכס. נפגשתי אישית עם כ- 100 חברים/ות המחזיקים במבנים וחשוב לציין כי רובם הגדול קיבל בהבנה החלטה זו. מחלוקת מועטות שהיו נפתרו בסה"כ ברוח טובה ומה- 1/1/2017 יתחיל החיוב. מעבר להכנסה הכספית נוספת לקהילה אני סבור כי יש חשיבות שנושא חברתי רגיש יטופל ותיקן עיוותים מהעבר שנמשכו שנים רבות.

פרוייקט הבניה החדשה יעמוד לדיון בקרוב, מה חדש?

מדובר בנושא מורכב, האמור להעלות בשבעות הקרובים לדיון והחלטה ציבורית. הוקם צוות שלמד את ההיבטים השונים ונפגש עם שורה של אנשי מקצוע ומשפטנים בתחום, חשוב שכולנו נבין שאין לקיבוץ הרבה מרחב תמרון. כרגע ההמלצה המתגבשת – לבנות את הבתים. הקיבוץ ייקח על עצמו הלוואה למימון הבניה והדיירים העתידיים יכללו בהסדרים של הקיבוץ.

מה העתיד לגבי המשך שיפור התשתיות, הסדרת חניות, מדרכות ועוד?

עדכון בעלי תפקידים

מדור זה מוקדש לעדכונים מבעלי תפקידים בקיבוץ. מזכירים, מנהלי ענפים, נותני שירותים, ראשי ועדות וכד'. רוצים לעדכן על הנעשה תחת אחריותכם? צרו קשר עם המערכת.

משאבי אנוש - שחר שדמי

דירקטורים (של איגוד התעשייה הקיבוצית), בו ישתתפו כ-25 חברים בעלי תפקידים ניהוליים בקיבוץ, חברי מועצות מנהלים וחברים עובדי חוץ בתפקידי ניהול. הקורס בן 6 מפגשים, יכלול את הנושאים של קריאת דוחות חשבונאים, מנגנוני בקרה, הצד המשפטי והצד הניהולי של אחריות דירקטורים, ועוד. אנו מאמינים כי הקורס ישפר את מיומנות הניהול של המשתתפים.

מחלקת שכר

אנו נדרשים להפיק מדי חודש 250 תלושים לשכירים, ומעל 400 תלושים לחברים ומועמדים. את זאת עושה חשבת השכר דקלה, שני כנסה לתפקיד לפני כשנה. בתלושי השכר של עובדי החוץ, וההתאמות בין התלושים לכסף הנכנס, מטפלת מירב, שעיקר עבודתה כחשבת שכר בקיבוץ רמת השופט. אנו עושים כל העת מאמצים לשפר את כל הנושאים הקשורים בשכר, כגון: העברת דיווחי נוכחות מסודרים, הפקת התלושים בזמן, והתאמה בין התלושים לכסף שנכנס לחשבון הקיבוץ. בתיאום עם זיוה, מבוצעות הפרשות פנסיוניות לחברים עובדי קיבוץ, ליזמים, וכן לחברים שאינם עובדים, או שהכנסתם קטנה משכר מינימום. בחודשים האחרונים התחלנו להעביר את תלושי השכר לחברים דרך המייל, ואנו נערכים להכנסת מערכות הנוכחות האינטרנטיות למנהלים בענפי, על מנת לשפר את הליך הרישום. אצל השכירים שיפרנו את התיעוד האישי בתיקי העובדים, ואנו ממשיכים לעבוד עם המנהלים בכל הנושאים - חתימת הסכמים מסודרים, הקפדה על חוקי העבודה, וקיום הליכי סיום עבודה על פי החוק, על מנת לא לחשוף את הקיבוץ לתביעות.

עבודת פנסיונרים

ברצוני להתייחס בקצרה לנושא עבודת פנסיונרים - כזכור על פי החלטות הקבוץ, כ-6 חודשים לפני הגיעו של החבר/ה לגיל פנסיה, מנהל מש"א נפגש עימו על מנת לשמוע האם החבר/ה מעוניין להמשיך בעבודתו, לעבור לעבודה חלקית, או לסיים. בהמשך אני נפגש עם מנהל הענף, ואנו מנסים להתאים את ציפיות החבר לדרישות הענף. בהמשך בסוף כל שנה, יש צורך להיפגש ולבחון את המשך העבודה במתכונת שנקבעה. אנו רואים בהמשך עבודתם של הפנסיונרים ותרומתם לענפים, נושא

לחברי הזורע שלום. ראשית אני רוצה לברך את נועה על בחירתה לעורכת בשער ולאחל לה הצלחה רבה ולקיבוץ המשך קיומו של עיתון בעל מסורת ארוכת שנים. חשוב שבעלי תפקידים ומרכזי ענפים ינצלו את בשער כדי לדווח לציבור על הנעשה בתחום פעילותם, ושחברים יעלו בצורה מכבדת נושאים חשובים שעל סדר היום הקבוצי. להלן עדכון לגבי חלק מהדברים שעל סדר היום במש"א:

מצב התעסוקה

אנו ממשיכים בסיוע לחברים למצוא עבודות מתאימות ומפרנסות. הסיוע נעשה בדרכים שונות, ובמקרה הצורך תוך כדי סיוע במלווים חיצוניים כגון מעברים בעמק, מאמנים אישיים, ומלווי תעסוקה, וכן על ידי יצירת קשרים עם מנהלי מש"א במפעלים ובקיבוצים באזור, וגורמים נוספים. רב החברים עובדים בעבודות קבועות, ומאז השינוי יש בדרך כלל כ-3-5 חברים בין עבודות שאינם עובדים, ואנו כאמור מנסים לסייע להם במציאת עבודה מפרנסת ומתאימה לטווח ארוך.

קרנות השתלמות מלפני השינוי

כזכור החלטות הקיבוץ אומרות, כי כספים שניצברו בקרן השתלמות (של עובדי חוץ) לפני השינוי, שייכים לקיבוץ, והכספים שנצברו לאחר השינוי, שייכים לחבר. אנו ממשיכים לטפל בנושא על מנת לקדם את העברת כל הכספים השייכים לקבוץ. לכל חבר שעבד בעבודת חוץ, והייתה לו קרן השתלמות, נרשם מה חלק הקבוץ ומה חלקו בקרן השתלמות. החל מ-2013 הועברו לקופת הקיבוץ מעל 2 מיליון ש"ח מקרנות השתלמות על ידי חברים. ב-2013 כ-850,000 ש"ח, ב-2014 כ-500,000 ש"ח, ב-2015 כ-200,000 ש"ח והשנה (עד כה) כ-650,000 ש"ח. להערכתנו עד סוף השנה יועברו לפחות עוד 150,000 ש"ח נוספים. ככלל, הרוב המכריע של החברים מעביר את הקרנות על פי הנהוג, ואני קורא למספר חברים, שנושא העברת חלקו של הקיבוץ על ידם התעכב, בייחוד מסיבות בירוקרטיות, לסיים הנושא על מנת שלא נדרש להפעיל את האמצעים העומדים בידי הקבוץ.

סדנאות והכשרות

בשיתוף עם מועצת מנהלים עסקית, יפתח בסוף דצמבר בקיבוץ קורס

רבה, ומודים ללאה פלג על עשר שנות עריכת העיתון, על האכפתיות הגדולה, וההקפדה להוציא עיתון בצורה סדירה. בימים הקרובים נביא לאסיפה את בחירתם של נציגי ציבור למועצת מנהלים עסקית, ואת ההמלצה להמשך כהונתו של נחשון בתפקיד רכז בריאות ורווחה. בימים אלה אנו מסיימים הליך בחירת מנהלת למוזיאון, במקומה של ענת שסיימה 4 שנים מוצלחות בתפקיד.

הצעות תפקיד פתוחות:

- יו"ר הנהלה ציבורית של החינוך
- רכז תפעול אולם
- מזכיר/ת פרט (בהתאם להיקף המשרה שהוחלט באסיפה)
- מרכז צוות כלפי
- מרכזי שיחה

אנו קוראים לחברים מתאימים להציע עצמם לתפקידים.

חשוב מאוד. יחד עם זאת עלי לציין כי בסיטואציות שונות, כגון צורך בהתייעלות, צורך בהכנסת צעירים, ולעיתים גם ירידה בכושר העבודה של הפנסיונר, אנו נאלצים לסיים עבודתם של פנסיונרים. אני רוצה לציין את העבודה החשובה שנעשית במרכז גשר, וכן את הפנסיונרים הרבים שמתנדבים במקומות שונים.

עובדי חוץ

כפי שצינתי בעבר, בהזרוע כ- 130 חברים, העובדים בעבודות חוץ, ומספר זה עולה בהתמדה. יש לציין לטובה, שלא מעט מעובדי החוץ, מתקדמים בעבודתם לאורך השנים, הן בתפקידים, הן ברמות הניהול, הן בצד האקדמי. עובדי החוץ עובדים בעבודות ניהוליות ובעבודות מקצועיות - נהגות, שיווק, במוסדות אקדמיים, בגופים ממשלתיים, כמורים, אחיות ועוד.

חילופי תפקידים

כאמור נעה נבחרה לתפקיד עורכת בשעה, אנו מאחלים לה הצלחה

חינוך - עידית ומיכל

חגי תשרי כבר מאחורינו ואנו נכנסים אט אט לשגרה מבורכת, זה הזמן לסיכום קצר:

דבר מה שהיה שמח להשליך מעליו. בחג סוכות בנינו בכל הבתים סוכות יפות ומקושטות, אספנו את 4 המינים וברצוננו להודות לאמנון פלד שבכול שנה מביא לבתי הילדים אתרוגים מהעץ בגינתו. במהלך החג הילדים התארחו בסוכות השונות של הגנים והמרחבים וכמובן שלא

פסחו על סוכת הקיבוץ המפוארת. האווירה בכל הסוכות הייתה חגיגתית ושמחה, הילדים שרו את שירי החג, שמעו סיפור לחג, נהנו מהצגה במרחבים ונפרדו בחיבוק גדול בסיום האירוח.

כחלק מהמסורת הקיבוצית, לקח המרחב הבוגר חלק מערב "מאכלי חברי הקיבוץ" שנערך בסוכה במרכזית, בו הם אפו פוקצ'יות והכסף שנאסף נתרם למעון לנשים מוכות בחיפה.

מזג האוויר המתקרר מביא איתו את השגרה מבורכת, אשר מאפשרת להעמקה ועשייה חינוכית מתמשכת החשובה מאוד לילדים וגם לנו המבוגרים.

בימים הקודמים לראש השנה, ילדי הגנים שרו שירים, קטפו ריימונים והכינו ברכות שנה טובות לענינים, בגן שקד הכינו יין ריימונים ועקבו אחרי תהליך התסיסה. במרחבים יצרו קישוטים לבנים לחדר האוכל, יצאו לחלוקת ברכות שנה טובה ברחבי הקיבוץ וכיבדו את העוברים ושבים בתפוח ודבש.

ראש השנה צויין בגנים בהרמת כוסית וקבלת חג טעימה, במרחבים חגגו על הדשא את החג בהרמת כוסית ובטקס מסורתי של הכנסת ילדי קבוצת אלה למרחב הצעיר. צוות החינוך התכנס להרמת כוסית חגיגת ליד המשרד ואירח את נעמי שחם שסיפרה לנו סיפורים על מערכת החינוך של הזרוע לפני הרבה שנים... בערב כיפור יצאו המרחבים למעיין "אמי" וכל אחד בחר באופן אישי,

תרבות - ענת פרוינד

היפפייה הנרדמת מתעוררת

לכבוד שנת ה-80 ובהתאם למסורת המקובלת בהזרוע, אנו מעלים את ההצגה "היפפייה הנרדמת" בבימוייה של ננסי פלד ובהשתתפות חברי הקיבוץ.

המחזה הוצג בהזרוע בשנות ה-60 ונבחר שוב כמחזה להצגות שהועלו כאן ע"י מייסדי הקיבוץ.

בימים אלה החלו החזרות להצגה שתוצג בתאריכים הבאים:

יום שישי, 23.12.16.

יום שבת, 24.12.16.

יום ראשון, 25.12.16.

יום שני, 26.12.16.

על השעות המדויקות תבוא הודעה נוספת. הזכות לשינויים שמורה. יש למה לצפות!!!

21 שנים אחרי

חברים כותבים לרגל יום השנה לרצח ראש הממשלה יצחק רבין החל בימים אלו

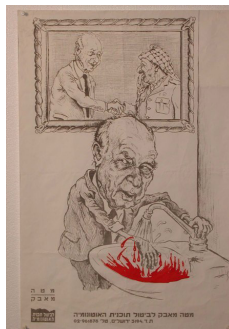
תגובות בימין לאחר רצח רבין / שמעון שתיל

מאחוריי אנשים רבים נוספים, לא הייתי פועל. למרות כל הדברים האלה, עד היום אין כל רמז לזוהתם של אותם רבנים ואיש לא הואשם באחריות שילווחת.

ואז צצו תיאוריות הקונספירציה. רבין נרצח ע"י השב"כ! אבישי רביב הוא הפושע האמיתי והשב"כ שלח אותו! כדורי יגאל אמיר היו כדורי סרק ורבין נרצח במכונית, בדרך לבית החולים! ועוד כהנה וכהנה.

ככל שעבר הזמן וכהו הרגשות משני הצדדים, הלכה וגברה המגמה "להכיל" את הרצח ולהפכו לאבל כללי מבלי להתייחס לאחריות, ל"מי עשה ולמה עשה?". מגמה זו גברה במיוחד לאחר נצחון הימין בבחירות 1996. לממשלה החדשה, לשרי החינוך והתרבות

החדשים מהימין, לא היה עניין בלמידת הלקח. העדיפו את הטשטוש, ההכחשה כנגד שנאת אחים, כיבוד הזולת ושאר דברי שלום ואמת כלליים. לא היה עוד מקום ל"לא נשכח ולא נסלח" של תנועות הנוער החלוציות. אלה נדחקו לעצרת, פעם

כאשר אני רואה היום את העסקאות שמבצעת ממשלה זו עם ראשי הטרור של אש"ף, אני מזדעזע באותה מידה.

שרון ("הארץ"): מה ההבדל בין הקהילה היהודית בגטו לבין הממשלה? שם נאלצו היהודים לשתף פעולה, וכאן הממשלה עושה הכל מרצונה.

רפול ("ידיעות אחרונות"): מה שקרה בצומת בית – ליד הוא תזכורת ליום השנה לאשוויץ... זו ממשלת המשך לבווין, ממשלת הספר הלבן. לאנשים כאלה היה בעבר כינוי קולע – קוויזלינגים. זה הביטוי היאה להם. {קוויזלינג היה ראש ממשלת הבובות הנורווגי בזמן המלחמה. לאחריה נשפט כבוגד והוצא להורג. ש.ש.}

בתאריך ה-4.11.1995 התקיימה בככר מלכי ישראל עצרת תמיכה בממשלת ישראל. תגובה להסתה שלוחת הרסן נגד הממשלה ונגד רבין אישית, שבסופה נרצח רבין. בהישמע ההודעה "ממשלת ישראל מודיעה בתדהמה..." כולנו הוכינו בהלם. יחד אתנו הזדעזעה כל המדינה, וגם העולם. היתה הלוויה המונית בהשתתפות 80 ראשי מדינות, דברי ביל קלינטון "שלום חבר" הדדו. דו. הנוער ישב בכיכר הדליק נרות ובכה. "לא נשכח ולא נסלח!" הונף על הכרזות.

התגובות בימין היו מגוונות: היו שהגיבו בשמחה גלויה על כי "הבוגד נענש" (תועדו אנשים מתושבי ההתנחלות תפוח ומהישוב היהודי בחברון). אך אלה היו מיעוט קטן. היו שהגיבו בחרטה עמוקה ובחשך בון נפש אמיתי לאור ההסתה. הרב יואל בן נון אמר – בפומבי – כי ידוע לו על רבנים שהוציאו דין רודף על רבין ולכן יש להם חלק באחריות. גם הוא ייצג מיעוט קטן. (הרב בן נון גונה ונרדף על אמירתו זו, ונאלץ לעזוב את ביתו בעופרה). פר' הלל וויס, מקיצוני הימין הדתי, הביע חרטה (אך לאחר זמן חזר בו והצטרף לסיפורי הקונספירציה).

כאמור, היתה התכחשות מוחלטת לאחריות מצד ההנהגה. משתתפי העצרת הזכורה לש"מצה בכיכר ציון בירושלים ונתניהו בראשם, "לא ראו" את השלטים שהלבישו את רבין במדי ס"ס, "לא שמעו" את הקריאות: "רבין בוגד" "בדם ואש את רבין נגרש". הם "לא ראו" את הכרזים בהם רבין טובל בדם יהודי, בהם רבין ועראפת מוצגים כ"אחים לדם", את ההשוואות להיטלר.

לא ניסו לרדת לעומק עניין האחריות. משום מה לא נחקרו ביסודיות אותן אמירות שהעידו כי רבנים הוציאו פסק "רודף" לרבין – בנוסף לדברי הרב יואל בן נון גם יגאל אמיר אמר בחקירתו ש: "ללא פסק הלכה או דין רודף שחלו על רבין מפי רבנים שאני יודע עליהם, הייתי מתקשה לרצוח, רצח כזה חייב להיות מגובה... אם לא היה לי גב ולא היו עומדים

הרוב המכריע, כולל ההנהגה ניסתה, לאחר ההתאוששות מההלם הראשוני, להתחמק מאחריות. גם כאן היו גוונים שונים. נשמע עה הטענה כי מדובר ב"עשבים שוטים" ואין להאשים את המחנה כולו – כאילו כל מנהיגי הימין, מאריאל שרון דרך גנדי ורפול ועד לפייגלין לא השתתפו בהסתה ובהשוואות עם הנאצים. {הציטוטים להלן תוך קיצורים}:
- גנדי ("הארץ"): זו ממשלה לא שפויה שהחליטה לאבד את מדינת ישראל לדעת... ממשלה מופקרת, כנועה, מבולבלת, בוגדנית, מטורפת, שיצאה מדעתה...

- שרון (כרמי גילון – "שב"כ בין הקרעים"): כל פעם שאני שומע את ההצעה הנוראה שהציע אייכמן לקסטנר עולה דמי לראשי.

בשנה. השיא כמובן קרה השנה בדברי יו"ר הקואליציה, לפיה "רצח רבין לא היה מעשה פוליטי", כאילו מדובר בקטטה בין שני שיכור-רים בפאב השכונתי. אומנם הורגש שהגזימו הפעם, אך המגמה ברורה.

ואנו? נשארנו לא רק עם האבל ועם הזעם, עם הרגשת ההחמצה, עם "מה היה קורה אילור לי...". אלא גם עם הידיעה שכל מדינאי עתידי שיחתור לשלום, שיהיה מוכן לשלם את המחיר ולסגת מהשטחים הכבושים, מכולם או מחלקם, יידע שלא רק שהוא יוקע כבוגד, לא רק שהוא יהיה חשוף להסתה פרועה, אלא שגם חייו יהיו מוטלים על כף המאזניים. כנראה שהצדק עם יונה יהב שאמר כי "לא קרה בהיסטוריה שרצח פוליטי השיג את מטרותיו בצורה כה מושלמת כמו רצח רבין".

וכדי להגיע לדיבור בינינו לבין עצמנו, בינינו לבין שכנינו, וכדי לקוות שגם בסוף התקופה הזו של מלחמות ומבצעים אחת לכמה שנים, תסיסה והתלהמות תגיע רגיעה – דרוש מנהיג. ואחר כך בהיסוס, אולי בחשד, דיבור משותף ולחיצת ידיים, ואולי אפילו שילוב ידיים, ובהתוויה של דרך, באומץ, בראיה נכוחה, אפשר יהיה להתכופף, לנשוף ולהסיר את האבק להזכיר שוב בחיל ורעדה את המיי-לה הזו, 'שלום'.

בשביל כל אלה, ובעיקר בשביל התקווה - דרוש מנהיג.

שחורים ועכורים. רחב כתפיים, כדי שיוכל לשאת על כתפיו את עולו של העם וגם לתת לו להניח עליו מדי פעם את ראשו. חכם, כדי שיוכל בחכמתו לראות דברים שאחרים לא רואים ולכוון אותם לשם. אנושי, כדי שיקי-שיב לעוולות ויפעל לתקן אותם. תקיף, כדי

יש בינינו מישהו כזה? אולי הוא לומד בחוג למתמטיקה? אולי ממש עכשיו היא לומדת שיר של דליה רביקוביץ' בשיעור ספרות? אולי הוא נולד ברגע זה ואור גדול מאיר עליו כמו שראוי שיאיר על מישהו נבחר?

זה היה בזמן אחר. בחיים אחרים. בהם היינו אמא, אבא וילדה בת שלוש. בארבעה בנובמבר 1995. נסענו ליום כיף בעכו עם חברינו הטובים, גם הם עם ילדה בת שלוש. שבת שמשית של תחילת סתיו, ושתי ילדות בנות שלוש, כל אחת על כתפי אביה. היתה שמש, היה ים, אולי היה גם חומוס, האושר היה פשוט וכחול, והאופק נפרש רחב. אחר כך, בלילה, נורו שלוש יריות בכיכר, וראש הממשלה שלנו נרצח, ולמרות השיר שהושר כמה דקות לפני הרצח, השמש עלתה, אבל הבוקר לא האיר, ואנחנו נסענו כמו רבים מאתנו לכיכר לעבור בין ילדי הנ-רות, בין הכתובות על הקיר וכמו כולם, בכינו. והייתה תדהמה.

לא ידענו אז בימים העצובים האלה לפני 21 שנים מה יקרה לנו. איך ישתנו פנינו ופני המדינה ואיך השסע הגדול שנפער אז בחברה הישראלית, ילך ויעמיק עם השנים ויקבל פנים מכווערות וקשות בבית ומחוץ. יצחק רבין היה מישהו שנשאנו אליו עיניים. התקווה פעמה בנו אז.

התחושה הקשה ביותר הקיימת אצלי בשנים מאז הירצחו, היא היעדר מנהיגות. לפני כמה ימים ישבנו בסלון ביתנו וראינו סרט על נלסון מנדלה, שבחכמתו, ליכד את המדינה המפורקת, המפורדת, הגזענית והאלימה סביב משחק רוגבי. כי על המגרש, כשהכדור עובר מכאן לשם והקהל עומד ומריע, ושחור ולבן מתערבבים לצבע אחד, נשכחו לכמה שעות האיבה והגזענות וללבבות משני הצדדים. קיימת תקווה. אחח, נאנחנו ואמרנו זה לזה, הלוואי שלנו היה מנהיג כזה.

בתי, זו שישבה לפני 21 שנים על כתפי אביה, שאלה אותי לא מזמן, למי נצביע בבחירות הבאות. אין למי נדנו בראשינו, אין למי לשאת עיניים. אין מנהיג.

מי מנהיג אותנו? אבל מנהיג באמת, אמיץ, מוביל. בעיני רוחי כך אני רואה אותו: גבוה, כדי שיוכל לראות רחוק גם בימים

שנדע שיש על מי לסמוך, וכשאנחנו העם ישנים בלילה, הוא ביחד עם יועציו הטובים יושבים וחושבים איך להיטיב עם העם ולדאוג לרווחתו וביטחונו. רודף שלום. מבית ומחוץ. כזה שהשלום והחתיירה אליו היא נר לרגליו. כזה שלא זורע פחד. שלא מאשים, או מדבר בסיסמאות, או מלבה שנאה. כזה שינהיג, שיוביל, שיוציא אותנו כבר מהבוץ והתבערה שאנו שרויים בהם כל כך הרבה שנים.

יש בינינו מישהו כזה? אולי הוא לומד בחוג למתמטיקה? אולי ממש עכשיו היא לומדת שיר של דליה רביקוביץ' בשיעור ספרות? אולי הוא נולד ברגע זה ואור גדול מאיר עליו כמו שראוי שיאיר על מישהו נבחר?

קל לחזור שוב ושוב על המנטרה: אין עם מי לדבר. נוח לומר זאת. זה לא דורש מאמץ. שלום עושים עם אויבים, אמר יצחק רבין. הוא נראה כל כך רחוק השלום הזה שאנחנו גדלים עליו, עד שהפסקנו להזכיר את המילה הזו. היא שוכבת לה שם בקרן זווית, מתחת לפיצוץ קסאמים, גלי טרור, קולות מתלהמים ואיחולי רע איש לרעהו ושום אור לא זורח עליה.

תפלה/ איריס אליה כהן

שְׁמִי־שֶׁהוּ יָגִיד דְּבַר מָה
קְלוֹשׁ שְׁמִי־שֶׁהוּ יִלְאֵט, יִלְחֵשׁ
אוּ יְהַסֵּה
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִפְתַּח חֲלוֹן
אֶשְׁנֵב אוּ צְהַר
צַר, שְׁמִי־שֶׁהוּ יִרְפֶּה, יִתִּיר
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִקְשֹׁר
אֶת הַקְּצוּוֹת, בְּרֶךְ
אוּ לֵא,
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִכְרֵךְ, יִצְנֵךְ
אוּ יִחַבֵּק אֲלָיו
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִנִּיחַ יַשׁ בְּתוֹךְ
הָאֵין שְׁמִי־שֶׁהוּ יִחְזִיר
יָשִׁיב כָּל מַה שְׁלָא שְׁלֹו
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִקְשִׁיב לְטַל
לְמִים צְלִיל שְׁמִים
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִפְקֹחַ עֵינַיִם
וְיִרְאֶה, שְׁמִי־שֶׁהוּ
יִבִּיט אַחֲרָיָה עַד
שְׁמִי־שֶׁהוּ יִרְגִיעַ
אֶת הַזְּמַן הַזֶּה, יִדְלִיק כָּאֵן
אֶת הָאוֹר

שלום, חבר.

ראש בראש

שתי עמדות מנוגדות מנומקות, בנושא אקטואלי

האם הגיעה השעה שבשער יתקדם לעידן הדיגיטלי? הקהילה רוצה עיתון מקומי והוא יוצא לדרך בגילגולו החדש. אך כידוע המשאבים הנדרשים להוצאת העיתון (הן בזמן והן בכסף) הם לא מבוטלים וכמו בכל תחום עם שמיכה קצרה, נדרש לתעדף בין רצונות מתנגשים. הפעם בפינת "ראש בראש" - בעידן שלנו שבו העיתונות הדיגיטלית (ynet, nrg ודומיהם) מנצחת בהפרש גדול את מקביליה המודפסים, האם הגיע הזמן שגם בשער יעבור לגרסה דיגיטלית (בעד), או שיש הצדקה להמשיך ולתחזק עיתון קהילתי מודפס (נגד)?

נגד כתב: דני אלבוחר*

כל המטרות הראויות שלשמן עיתון "בשער" קיים עד היום לא יתקיימו אם הוא לא יקרא בתפוצה משמעותית. שכל קורא ישאל את עצמו שאלה פשוטה אחת - האם הוא היה קורא כתבה זו כרגע, אם היא היתה מופיעה באתר בלבד. יתכן שאתה, הקורא, קיבלת את העיתון לידך במועדון לחבר, אחרי ארוחת שישי. אולי אתה הצעיר שהרים את הגיליון כרגע מהשולחן בסלון של ההורים. יתכן שאלו גיליונות שהסתובבו בספרייה, או פוזרו בכמה נקודות עניין בקיבוץ.

בשורה התחתונה, יתכן שיגיע עידן שבו אאמין שעיתון "בשער" יקרא בתפוצה רחבה גם אם יהיה נגיש רק בפורמט דיגיטלי. אבל התקופה הזו לא הגיעה. מה שטוב ל-Ynet לא בהכרח טוב ל"בשער". לא מדובר באותה אוכלוסיה ולא מדובר בתכנים שנקראים באותן נסיבות.

אם רוצים לאחד את הקהילה סביב תוכן משותף, הבה נפנה למי-כנה משותף רחב יותר ואינטואיטיבי יותר ונשמר ואף נחזיר את התפוצה הרחבה של בשער. אם לשם כך נדרש לחרוג מהתקציב המיועד כרגע לבשער, יש להציף זאת לציבור ולקבל הכרעות על כך בצורה משותפת.

בעד כתב: דני אלבוחר*

נתחיל מכך שאין שום ויכוח לגבי תוכן העיתון. רב הטיעונים שעלו בעד עיתון קהילתי, תקפים ללא תלות באם הוא מונגש דרך אתר או מודפס. עדכונים, דיונים לקראת הצבעות בקלפי, יצירת חיבור לקהילה, העשרה, בידור וכו' - כולם נכונים, מוצדקים ועובדים היטב גם באתרי אינטרנט כפי שמעידות הגרסאות הדיגיטליות של העיתונים היומיים המוכרים.

בסופו של דבר, זו שאלה של עלות מול תועלת ויש כמה סוגים שונים של "מחירים" שונים בעיתון מודפס. בצד הטכני, הוצאת גיליון מודפס ברמה גבוהה דורשת עבודת עיצוב ועימוד מורכבת יותר, הדפסה יקרה, הפצה וכו'. הדפסה של דפים צבעוניים היא יקרה למדי (לעומת מחיר הצבע באתר אינטרנט... חינם). בצד התועלות, בעיתון מודפס מפספסים חלק מהחוויות המתבקשות כיום מעיתון, כולל אפשרות לצרף סרטונים וקבצים, יכולת להדגיב ("טוקבקים"), יכולת לשלוח כתבות לחברים כקישור, יכולת לצרף לכתבה קישורים לכתבות / אתרים אחרים וכו'. כל אלו מתקבלים בקלות בעיתון דיגיטלי.

כך שבסה"כ - המחיר עולה והתועלת נפגעת. במצב זה, בעוד עיתונים ומגזינים "רגילים" מכסים הרבה מהוצאותיהם בעזרת פרסום בתשלום, אנו נשאר עם עיתון קטן ויקר. לא סתם ההפצה המשמעותית שהיתה בעבר הופסקה משיקולי עלות. האם נרצה להתחיל לגבות מספר שקלים מכל חבר שמעוניין בעותק? לחלק בחינם, אבל רק ל"זכאים" מסויימים?

הגיע הזמן להתקדם לפורמט מודרני יותר לעיתון בשער. כזה שיחבר חברים משכבות גיל יותר מגוונות ובסה"כ יגיע להיקף משמעותי יותר של קוראים. רק כך יוכל להשאר רלוונטי לעוד 80 השנים הבאות.

* הערת העורכת: אין למערכת שום כוונה לתת לאותו אדם לכתוב את שתי הדעות ובפרט גם לא לדני. יש לכם רעיון לנושא ל"ראש בראש" ורצון לכתוב עליו? יש לכם שותף שיציג את העמדה המנוגדת? אנא צרו קשר!

הכר את החבר

הסיפור הפחות מוכר מאחורי הפנים המוכרות

מדור זה מוקדש להכרות קצרה עם אחד מחברי הקיבוץ שקצת פחות מוכר לציבור, בין אם כי הוא חבר חדש, עובד חוץ או "בן הזוג של". הראשונה לשתף פעולה היא הילית שלייסנר בין. תודה רבה הילית!

בהמשך לשוב לביתם. אנחנו מקדישים משאבים רבים לעבודה עם המשפחות, דבר שאינו קל כיוון שפעמים רבות מדובר במשפחות עם קשיים מורכבים ו/או משפחות שמתנגדות להוצאת הילד לפנימייה ולכן לא מוכנות לשתף פעולה עם גורמי הטיפול. לתפיסתי ומניסיוני הקשר שלנו הם המשפחות ויצירת האמון איתם הוא מרכיב קריטי בסיכוי שלנו להצליח לעזור לילד בפנימייה.

המשרד שלי נמצא בתוך הבית בו מתגוררים החניכים (שהוא כמו בית ילדים בקיבוץ של פעם) והקשר הקרוב עימם פעמים רבות מרגיש משפחתי ולא רק קשר מקצועי.

העבודה שלי היא מאוד מגוונת וכוללת טיפול רגשי בחניכים, הדרכת הורים, הדרכת צוות, בניית תוכניות טיפול ועוד. אני נמצאת בקשרים יום-יומיים עם ההורים, ביה"ס והרווחות. יום העבודה מורכב תמיד מבלתמי"ם ומשברים (לצד השגרה), דבר שעם השנים למדתי שהוא לא מפריע לעבודה, אלא הוא העבודה.

מה אני הכי אוהבת בעבודה? יל-

דים. היופי הגדול בעבודה עם ילדים היא היותם מלאי חיות ומוטיבציה פנימית לצמוח ולהתפתח. יש בהם גמישות ויכולת ליצור קשרים, להיענות ולהיבנות. מרגש אותי בכל פעם מחדש להסתכל על תהליכי כים שחניכים עושים במהלך התחנכותם בפנימייה.

מה הכי קשה לי בעבודה?

התכנים עימם אני עובדת: ילדים שגדלו בנסיבות חיים קשות, חוו אירועים טראומטיים, ננטשו. על אף השנים והניסיון שצברתי, המגע היום יומי עם תכנים אלו הוא קשה ומציף. קושי נוסף הוא העומס. הפנימייה היא מרחב טיפולי של 24 שעות ביממה 365 ימים בשנה. תמיד יש התרחשויות, פעמים רבות הן דרמטיות וכעובדת סוציאלית של הפנימייה עליי להיות זמינה תמיד ולתת מענה מקצועי לכל דבר ובכל זמן.

מה אני מאחלת לעצמי? להמשיך למצוא עניין וסיפוק בעבודתי ולה- משיך ללמוד ולהתפתח כל הזמן.

בנוסף לעבודתי בפנימייה, ולא פחות חשוב, אני עובדת גם בקיבוץ כרכזת שיקום החברים. אני מלווה את חברי הקיבוץ ברגעים בחייהם בהם הם זקוקים להתייעצות, תמיכה רגשית וסיוע. אני פחות מתחברת למילה שיקום ויותר אוהבת את המילה רווחה (רווחה פיזית, רגשית, כלכלית). אני אוהבת את חיי הקהילה וחושבת שלקהילה אחריות על הרווחה של חבריה.

לסיכום, אני מאוד אוהבת את המקצוע שלי, מחוברת לערכים ולת- פיסת העולם של העבודה הסוציאלית ומאחלת לכולם רווחה מלאה.

מי הילית, אני נשואה לאמנון שלייסנר ואמא למאיה ועומה. הרומן שלי עם הזורע התחיל לפני 11 שנים כאשר הגעתי לכאן כבמבחי"ת ועבדתי במרחב. בתקופה זו גם הכרתי את אמנון.

עם סיום התואר הראשון באונ' בן גוריון חזרנו להזרע בשמחה גדולה (מה שלא התקבל בהבנה בקיבוץ שלי ועד היום מעירים לי בשבילי יגור איך ייתכן שהתחתנתי עם שמוצני"ק וערקתי ☺)

אני עובדת סוציאלית במקצועי בעלת תואר שני בתחום הקליני ועובדת מזה כשמונה שנים בפנימייה בחיפה. הפנימייה הינה מסגרת טיפולית - פוסט אישפוזית לילדים ונע-

רים אשר מתמודדים עם הפרעות התנהגות והפרעות נפשיות.

לפנימייה מופנים ילדים ונערים עם קשיים ובעיות מורכבות. מר- בית החניכים מגיעים ממשפחות לא נורמטיביות בהן התפקוד ההורי לקוי (מרבית המשפחות הינן משפחות רב בעיתיות - כאלו המתמודדות עם קשיים מרובים כמו עוני, התמכרויות, מוגבלות נפשית או פיזית ועוד).

אני עובדת בפנימיית "האחוזה

הקטנה" שזו מסגרת לילדים צעירים בתוך פנימיית הנערים. "באחוזה הקטנה" מתחנכים 15 בנים בגילאים 7-12. הפנימייה מאוד ביתית וקטנה מתוך תפיסה מקצועית הנשענת על האמונה כי על מנת לא- פשר לחניכים לצמוח ולהתפתח הם זקוקים לבית שיספק להם כל מה שילד נורמטיבי מקבל מהוריו: קשר עקבי עם דמות בוגרת שניתן לסמוך עליה, המספקת ביטחון פיזי ונותנת מענה לצרכים הפיזיים, הבריאותיים, התפתחותיים, הרגשיים וכו'. לכל חניך בפנימייה נבנית תוכנית טיפולית הוליסטית (בשיתוף עם משפחתו, צוות ביה"ס בו הוא לומד והרווחה בקהילה) המותאמת לצרכים ההתפתחותיים שלו, לקשיים והבעיות ולכוחות והרצונות שלו.

מרבית החניכים בפנימייה עברו אירועים טראומטיים בחייהם וזקוקים לסביבה טיפולית כוללנית (עצם הוצאתו של ילד ממשפחתו והגעתו לפנימייה מהווה טראומה בפני עצמה לצד הטרואמות שרובם חוו בחייהם עוד בטרם היציאה מהבית). חלק מהחניכים נמצאים בפני- מייה בהסכמת הורים - כלומר, המשפחה חוותה קשיים בטיפול בילד ובשיתוף עם הרווחה הוחלט על הוצאת הילד למסגרת חוץ ביתית. וחלק מהחניכים בפנימייה נמצאים תחת צו ביהמ"ש - זאת אומרת שביהמ"ש הוא שפסק על הוצאתם למסגרת חוץ ביתית (נושא מורכב ומרתק לכתבה בפני עצמה).

המטרה המרכזית שלנו, הצוות, היא לעזור לחניך לתפקד באופן הנו- רמטיבי ביותר שהוא יכול ביחס לגילו ולמצבו האישי (כולל הקלה בסימפטומים איתם הגיע) ולעבוד עם המשפחות כך שהחניכים יוכלו

נפרדים מרותי הרמן

במלאת 30 לפטירתה של חברתנו רותי הרמן, אנו מביאים כמה מדברי הפרידה שכ-תבו המשפחה והחברים.

הורינו וסבינו - אלינו בני הדור הצעיר שנו-לד כאן. ידעת פרטים כה רבים על משפחתנו הענפה ותולדותיה, עד שבכל שאלה פנינו אלייך.

לצוות המסור והנפלא בבית שקמה, רותי אמרה - "כאן אני מרגישה בטוחה" לך מור-ריס, לאלדד, יעל ולבטי, ליויתם את רותי במ-סירות רבה ובאהבה גדולה, בימיה האחרונים והקשים.

רותי אחותי - רצית זוכית להיפרד מנכדייך שכה אהבת לאחר שובם מקנדה. אני זוכר אך לפני ימים אחדים, את נכדייך - שוכבים לידך במיטת חולייך בבית שקמה, כל כך אהבו אותך - סבתא רותי.

אחייך - גלעד וחנוך

גנוך הארכיון הגדול והנדיר בו החלו המייסדים, הפך בעזרתך ובעזרת חברותייך, למקור ממוחשב, שלא אחת הציג מסמכים ומוצגים ארכיונים למקבלי החלטות גם בעת הזאת.

במשך שנים רבות הפכת את דירות האירוח בנתניה ובירושלים לנכס עבור כל החברים, וזאת בטיפול אמהי בו הקדשת מקום לכל פרט ופרט.

אבל יותר מכל רותי, אנו זוכרים אותך בהת-מסרותך חסרת הפשרות לנכדייך. כל שבוע, גם כאשר הקשו עלייך מכאובי מחלתך, עלית באוטובוס לירושלים וגם למאחז בשטחים - לעזור לבטי וליעל בגידול נכדייך.

רותי אחותנו - היית הגשר המשפחתי בין

הספד לאחות / חנוך בארי

רותי. גם בימים האחרונים נסעת מדי יום בש-עות אחה"צ עם מוריס על הקלנועית מבית שקמה לדירתכם בשיכון צמרת. לא רצית להשלים. שנים נלחמת במחלתך הקשה והארוכה באומץ ובאופטימיות שכה אפיינו אותך.

כבת לאמנו ליזל, ולאבא אליעזר - שניה לאח בכור, ולאחיך בן הזקונים - נשאת את קשיי הבנות הראשונות בחינוך המשותף. שנים של חיים כצעירה בתל אביב, הכרות עם מוריס, ילדייך יעל ואלדד, ועבודתך ללא ליאות בא-רכיון הקיבוץ, שהפך למקום עבודתך ולחותם הגדול, בו השקעת שנים של עבודת קודש והתמסרות חסרת פשרות.

לקחת על עצמך גם את תפקיד האחראית על דירות הנופש של הקיבוץ, תפקיד שהתאים לך כבלבוסטה, ועשית אותו על הצד הטוב ביותר. תפקיד זה אפשר לך לבקר את נכדיך אהוביך בירושלים ולהנות מחברתם.

מפגשים אקראיים בחזית הבית אפשרו עדכון שוטף של הדיירים בכל המתרחש בין שבילי הקיבוץ. בכל שנה נהגנו להרים כוסית בחג הסוכות לקראת השנה החדשה. השנה התע-קשת לקיים פגישה זו בראש השנה שכן ידעת שזמן הפרידה מתקרב ...

לאורך השנים דאגת למוריס, אותו אהבת והערצת, התחשבתם זה בזו ועברתם הכל יחד באהבה ובתמיכה הדדית. מוריס חברנו, לאורך כל השנים ליוונו את מסירותך הרבה בטיפול ברותי. תמכת ועודדת, טיפלת ודאגת לאורך כל התקופה הקשה, בה נלחמה רותי במחלת הסרטן הארורה וחיפשת איך לה-תאים את התנאים לצרכיה בכל שלב ושלב. מסירות כזו עם אהבה כה גדולה להן זכתה רותי לקבל ממך ראויות להערצה.

ולך רותי, בסוף מסעך ובהגיעך למנוחות, אנו ידידיך ומוקיריך תמיד נזכור את התמימות, היושר, המסירות, והאהבה בהם ניחנת. נוחי בשלווה ובשלום .

שושי ויוסי שחף, רבקה ורוני מוריס, פלורה וטיבי גנץ .

בכורכם, גדל בטבע, בין טיולים, בעלי חיים וצילום, למוז, הוסיף ידע והתחזק, בחר דרך חיים שונה, נעזר רבות בבטי שהצטרפה לחייו ובנכדים המקסימים ששימחו והעשירו אותך ואת מוריס. ידעתם להשכיל ולקבל דרך חיים שונה, ובעזרת הרבה אהבה, התארגנויות לכל ביקור ונסיעות רבות לפגישות עם הנ-כדים, הצלחתם ליצור מרקם שמח ומקבל וקשר אמיץ עם הנכדים. אלדד המסור בחר לחיות רחוק מהזרוע, אך ליבו ואהבתו למש-פחה עזרו בשמירת קשר חם ורציף. אהבתכם המשותפת לטיולים ביער יצרו דבק איכותי משפחתי.

היינו עדים לשמחתך והתרגשותך לקראת כל ביקור בסופי השבוע של אלדד ויעל עם משפחתו, היית נערכת לקראת ביקורים אלו בהתרגשות ובשמחה גדולה, ולאחר שנסעו היית מגיעה אלינו עם סיפורים וחוויות שרי-גשו אותך.

במפגשים הרבית לספר על עבודתך בארכיון, שקיבלת מחנה נהב כמפעל חיים, ומסרת לבתה נחמה, שממשיכה את דרכן. בכל פעם מצאת פריט מידע חדש אותו רצית לה-לוק עימנו. המסירות והעניין שהפגנת בעבודה היו בולטים לעין כל. ניתן היה לראות זאת על ידי עדכון פינת הארכיון בחדר האוכל, בעזר-תה ניסית לקרב בין הדור הצעיר לעבר הע-שיר ואירוח מבקרים מהארץ ומחו"ל במקום.

פרידה מרותי / השכנים הידידים

לב ענק באישה קטנה. לפני כ-40 שנה עב-רנו כולנו לבניין חדש (בזמנו), וזכינו לשכנים חדשים. יחסי השכנות הטובה נרקמו באופן מידי, לכולנו היו אז ילדים קטנים והקיבוץ היה עדיין שיתופי עם לינה משותפת. יחסי השכנות המיוחדים בינינו שגשגו הודות לר-ותי, שדאגה לקיום מפגשי שכנים בימי הולדת עגולים ובחגים, מסורת שנמשכה לאורך כל השנים. בפגשים נהנינו ממעשי ידי השכנים, ובהם דנו (והתווכחו) על ענייני דיומא מש-פחתיים ובנושאי הקיבוץ. הדיונים ייצגו את השוני בעמדותינו אך התקיימו תמיד ברוח טובה, שכן המשפחות והקיבוץ היו יקרים ללב כולנו.

אהבתך לסובבים הורגשה היטב, לילדי הש-כנים שזכו לדודה נוספת, לשכנים הקבועים ולמשפחות שהתחלפו, וכמובן לטיבי ופלורה אותם קיבלת בברכה. אחת הדוגמאות הבר-רות לכל מי שהכיר את רותי לאורך השנים באה לידי ביטוי בנושא הכלבים. רותי באה מבית שבו לא גידלו כלבים ובתחילה התק-שתה להסתדר איתם. אך, עם הזמן המצב השתנה וכלבי השכנים היו זוכים בשאריות האוכל מביתה וכמובן גם בליטוף אוהב.

לאורך כל השנים היית שמחה וגאה מאוד בקן המשפחתי שבנית עם מוריס. גאוותך בילדייך, נכדייך וכלתך הוקרנו לכל עבר. יעל

קיום לזכרה של רותי / עליזה רוס

אנחנו מלווים את רותי בת קבוצתנו, למנוחות, אחרי מחלה קשה וייסורים רבים. זיכרונות רבים מלווים אותי מאז גיל הנעורים, כשהיינו יחד בקבוצת "דגן" בשנים 1963-1957. היתה ברותי נאמנות ואחריות לכל אחד ולכל נושא בקבוצה, כשדאגה תמיד שכל אחד יידע מה מתקיים, מתי ואיפה, אם זו פעולה שצפויה, שיחה, מסיבה, וכד'. חשוב היה לה מאד, שכולם ייקחו חלק בעשייה,

דבריה של ערפה מרץ' במהלך הלוויה

רותי יקרה שלי! נלחמת בכל כוחותיך - עד שכבר לא יכלת יותר! גדלנו מהילדות ביחד - היו לנו הרבה זיכרונות משותפים. היית אופטימית הרבה מאוד זמן,

רותי כמה קטנה - ככה גדולה! / נחמה נהב באומץ, באופטימיות עד אין גבול, בנחיה שות נלחמת במחלה - עד הסוף. עוד לפני שבוע רצית וביקשת לחזור לעבודה בארכיון, זה כבר לא קרה. את זה הארכיון והארכיון הוא - את, בכל נשמתך אהבת את הארכיון והוא היה יקר לליבך - משך שנים רבות! היית נאמנה, מסורה, חרוצה, איכפתית, עקשנית, ולחמת למען טובת הארכיון. הארכיון היה בזיכרון שלך וידעת בדיוק איפה נמצא כל מסמך, נייר, תמונה, או סרט. כאשר נשאלת

יש לנו קיבוץ! / המשפחה

בתקופה האחרונה רותי ובני המשפחה חוו חוויה קשה שבסיומה רותי הלכה לעולמה זמן קצר לפני יום הולדתה ה-72. ללא עזרת חברים רבים הסבל היה קשה לנשיאה. בתקופה זו נוכחנו לדעת כמה הקיבוץ חשוב לחבריו וחברותיו. הוויכוחים על קיבוץ שיתופי או מתחדש, על הסדרי הדיור או מסי הקהילה, הפכו לעניין זניח או נשכח לחלוטין, כאשר רואים את נכונותם של החברים והחברות, ושל המוסדות, לסייע היכן ומתי שנחוץ. אנו המשפחה, מודים לכל החברים והחברות שסייעו לנו בימים קשים אלה, אם בתוקף תפקיד או פשוט מתוך רצון טוב. לא אזכיר שמות כאן פן אשכח אדם יקר כלשהו. מן הצד מקצועי, אין במקורות מילים היכולות להספיק לשבח את עבודת המרפאה - הרופאה, האחיות, המזכירות, מנהל ועדת בריאות והנהגים. היריעה קצרה מדי מכדי להלל את עבודת "בית שקמה", ובעצם הם ראויים למאמר נפרד לציון כל מעלותיהם

ושלא יקופח איש. לרותי היתה רגישות רבה ועין לזולת, והיא ביטאה זאת תמיד. לא נשכח איך במשך שנים, במסירות רבה, דאגה לדירות הנופש של הקיבוץ, שבזכותה היו מצוידות היטב ומסודרות, ולא חסר בהן דבר. גם השינוי הגדול של הדירה בירושלים, היה פרי יוזמתה הברוכה של רותי. בהתמדה וחריצות שמרה על תאריכי השהות של החברים, בעת חופשתם. השינויים שעברו על הקיבוץ, היו קשים לה

מה שעזר להתגבר כל פעם מחדש - היית ממש גיבורה! המתנה הכי יפה שקיבלתי ליום ההולדת ה-70, הזמנת אותי לראות את המופע מקהלת הצבא האדום - וזאת למרות שכבר לא היית בקו הבריאות. ידעת לשמח

- ידעת מיד למצוא את המסמכים הנכונים, ולספר את הסיפור. בעבודת נמלים אין סור פית, אספת כל מסמך, נייר, תמונה או קלטת, כדי לשמר את העברה והיום יש לנו ארכיון לתפארת עם חומרים - שהם אוצרות של ממש, מי יתן ונדע לשמר ולהוסיף בדרכך. היית "קיבוצניקית" עוד "מהדור הישן", היה לך קשה לקבל את השינוי שחל בקיבוץ בשנים האחרונות. אם אפשר היה, היית נשארת בקיבוץ השיתופי בלב שלם גם היום. בהשקפת עולמך, תמיד טובת הקיבוץ קדמה לטובה

- הצוות המסור העובד מסביב לשעון, לא הייתה בקשה שלא נענתה. הצוות והדיירים האחרים קיבלו בהבנה את הביקורים של הנכים כדים הקטנים שלפעמים עשו "באלגן" בבית. רותי אמרה לא פעם שהרגישה מאד בטוחה ומוגנת שם ושמחה להיות בין החברים. אורח חיים וקרובים שהגיעו לביקור התפלאו מרמת

ביותר, גם במסירותה הרבה, כשעבדה שנים בארכיון.

בזמן מחלתה, רותי נלחמה בעקשנות עד הסוף, לא ויתרה ורצתה מאד להיות מעורבת, לקחת חלק בכל דבר וענין קיבוצי, ומשפחתי. אני משתתפת באבלם של מוריס, יעל ובטי, הנכדים האהובים עליה מאד, אלדד, וכל משפחת בארי. יהי זכרה ברוך

עליזה

אותי בדרכים שונות. כל כך הרבה ידידים השארת - דואבים. תנחומי לכל בני המשפחה תחסרי לי מאוד! אוהבים אותך...

ערפה

האישית שלך או של הארכיון, ואם אפשר לחסוך למען הקיבוץ, כך עשית. בשנים האחרונות כאשר כבר חלית, ביקשת לסיים את הניהול של הארכיון, אבל היה לך קשה מאד לקבל ניהול אחר שונה, שלא תמיד היה כמו שאת חשבת. בהיכנסו לתפקיד קיבצניקית לתי ממך את כל העזרה שיכולת לתת לי, כדי להמשיך לשמור, לפתח ולטפח את הארכיון. נוכחותך בארכיון תישאר איתנו תמיד.

משתתפים בצערם של מוריס, הבנים, וכל בני המשפחה בשמי ובשם צוות הארכיון, נחמה

ומכון הפיזיותרפיה הקל עליה את המצב. החברים, ובעיקר החברות שבאו לבקר ומדי פעם לקחו את רותי לטייל בכיסא גלגלים, עזרו לכולנו לעבור תקופה קשה זו. השכנים בביתנו ראויים לציון הודות לאמפתיה שאותה הפגינו ולפעולות המעשיות שאיפשרו לרותי להגיע הביתה, כאשר הרגישה מספיק חזקה. חברים נוספים נקראו לדגל לביצוע הסעות נחוצות. היו גם ענפים קטנים שתפקידם היה חשוב לנו, כמו למשל ענף הקלנועיות ומשרד הביטוח.

לבסוף, כאשר רותי סגרה את עיניה בפעם האחרונה, ועדת הנצחה נכנסה לפעולה. גם כאן הטיפול היה יעיל ומעולה. ההתלבטות לגבי מועד הלוויה לא היוותה קושי או בעיה והסידורים נערכו ויושמו ללא קושי מיותר. גם קרובים וחברים שומרי מצוות הודו שזאת הייתה הלוויה המרשימה ביותר שראו אי פעם. עצוב לנו מאד ללא

רותי. אנו חייבים תודה ענקית לכל מי שסייע לרותי ולמשפחה בימים קשים אלה. מוריס, יעל, בטי, אלדד, והנכדים

הטיפול וציינו שלא ניתן למצוא בית סעודי כמו "בית שקמה" בערים כמו נתניה או ירושלים. רותי מצאה מזור גם בעזרת טיפולי רייקי

ביום שישי, 18.11.16, בשעה 11:00 בבוקר, נתכנס בבית הקברות לציון יום השלושים לפטירה של

רותי. לאחר טקס קצר נעבור למועדון לכיבוד קל. בתודה מראש, מוריס.

תרבות ופנאי

כי כולנו יודעים מה הגיל הממוצע של חברי קיבוץ...

מדור זה יוקדש לפינות קבועות-ככל-הניתן בתחום התרבות והפנאי. המלצות למתכונים, טיולים, ספרים וכו'. הכל בהתאם לנכונות הציבור לשתף פעולה. רוצים לתרום? צרו קשר עם המערכת. נשמח לכמה שיותר כותבים ונושאים מגוונים.

לי זה יצא טעים!

רק מרק - מרק ערמונים / נעה אלבוחר

לרגל תחילת החורף חשבתי שיהיה מתאים לפתוח את המדור עם מתכון חמים. הייתי שמחה לכתוב שהמתכון עובר במשפחה כבר שלושה דורות, שסבתא שלי הייתה מכינה אותו באירופה הקרה עם ערמונים טריים שנקלו בתנור בזמן ששאר בני המשפחה התחממו לצד האח הגדול. אבל... בישראל כמו בישראל, יש לנו תמיד קיצורי דרך. האמת היא שאת המתכון קבלתי לפני כמה שנים ממסעדה בכרמיאל לאחר שהחמאנו לשף על המרק הנהדר. הם חלקו איתנו את המתכון בשמחה ומכיוון שהמסעדה כבר נסגרה אני מרגישה בנוח לחלוק אותו איתכם.

מצרכים:

- 2 שיני שום
- 1 בצל
- 1 גזר
- 1 בטטה
- 1 תפוח אדמה
- 4-5 חבילות ערמונים בוואקום
- שמנת מתוקה 32%
- אגוז מוסקט לתיבול

אופן ההכנה:

1. את הירקות מקלפים, חותכים ומכניסים לסיר
2. מוסיפים את הערמונים לסיר
3. מוסיפים קצת מלח, פילפל שחור ואגוז מוסקט
4. ממלאים במים, רק עד לכדי כיסוי תכולת הסיר.
5. מבשלים עד שהירקות מתרככים ואחר כך מרסקים אותם בעזרת מקל סטיק.
6. מוסיפים שמנת מתוקה עד לקבלת צבע וטעם רצויים, בערך חצי חבילת שמנת.

להגשה ניתן להוסיף כף שמנת מתוקה בכל צלחת.

בהצלחה!

כמה עובדות על ערמונים:

- הערמונים עשירים בפחמימות, בערך 50% ממשקלם ומכאן אינם נחשבים דיאטטיים במיוחד.
- הם ידועים ברכיבים אנטי-דלקטיים ומחזקים את המערכת החיסונית, חשוב במיוחד בחורף.
- עשירים בוויטמין B ומכאן משמשים גם כנוגדי דיכאון.
- עשירים גם באשלגן התורם לעוסקים בספורט (נחשון לתשומת ליבך) ופעילות תקינה של שרירי הגוף.
- הערמונים שימשו את בריטניה בזמן מלחמת העולם הראשונה להפקת אצטון. מהאצטון הפיקו אבק שרפה בעצתו של חיים ויצמן ומכאן הקשר היהודי לנושא. ילדים מכל רחבי בריטניה יצאו ליערות ואספו את הערמונים על מנת לעזור במאמץ המלחמתי.

שביל ישראל זה כמעט כמו חו"ל / ניר רענן

תשאלו מישהו שחזר מנסיעה לחוץ לארץ "איך היה בחו"ל?". התשובה תהיה "פנ-טסטי, מדהים, יוצא מהכלל!" ב-99.9999% מהמקרים. שביל ישראל דומה מאד לחו"ל. הוא תמיד פנטסטי, הוא תמיד מדהים, הוא תמיד יוצא מהכלל. אני לא מגזים – תשא-לו את שתי קבוצות השביליסטים של הזורע, שיוצאות פעם בחודש לגמוע קטע של שביל ישראל. אלה הן בדיוק התשובות שתקבלו. השביל מתחיל בקיבוץ דן שבצפון ומסתיים במעבר הגבול למצריים, דרומית לאילת. 61 קטעים, אם הולכים לפי המפות של אוהד כור כבי. חיילים משוחררים עוברים במכה אחת את כל שביל ישראל, עם שקי שינה ומזרונים על הגב, והוא לוקח להם בערך חודשיים. השביליסטים של הזורע עושים קטע פעם בחודש, בלי שק"שים ובלי מזרונים. ייקח להם בערך ארבע וחצי שנים לסיים את השביל, אבל מי ממהר? מי שממהר עלול לעשות קטע של שביל ישראל בלי שלש - ארבע הפי-סקות קפה של גיל מאייר, או תה עם נענע של יוסי שמע ולורן, וזה כמו לא לעשות את שביל ישראל בכלל.

רוצים דוגמה? בבקשה: קטע מספר 9 של שביל ישראל, מצומת גזית להר יונה (בנצ-רת עילית). לכאורה, כולנו מכירים היטב את האזור הזה, חצי שעה מהבית. מי לא היה על הר תבור? למעשה, כשמתחילים ללכת בכפר שיבלי לפי סימני הכחול-כתום-לבן של שביל ישראל, כבר מרגישים בחו"ל. ילדי שיי בלי מנפפים לשלום. או שהם רגילים לראות שביליסטים שעוברים בכפר שלהם, או שהם מזהים שאנחנו באים מקירי, הכפר של הסבים שלהם...

הטיפוס על הר תבור הוא חוויה בפני עצמה. גם שביל יפפה בין עצי האלון, גם תצפית נה-

דרת. בחצי הגובה, מתיישבים להפסקת קפה. גיל מוציא את הגוייה ומתחיל לתפעל אותה, ובדיוק אז מגיעים ארבעה חיילים משוחררים, שהתחילו את שביל ישראל לפני שמונה ימים בקיבוץ דן. הם מספרים חוויות מהשביל, מצטרפים לשתיית הקפה ומאזינים בהערצה לחוויות שלנו מהצבא הסדיה. אז מגיעה יפיי בלונדינית, גרמניה, שעושה לבדה את **אז מגיעה יפיייה בלונדינית, גר-מניה, שעושה לבדה את שביל ישראל, עם כל הציוד על הגב. גם היא מצטרפת לקפה, ומספרת חוויות מהטרקים שעשתה בדרום אמריקה. מצאנו חן בעיניה (יוסי שמע?) והיא לא תעזוב אותנו עד סוף היום.**

שביל ישראל, עם כל הציוד על הגב. גם היא מצטרפת לקפה, ומספרת חוויות מהטרקים שעשתה בדרום אמריקה. מצאנו חן בעיניה (יוסי שמע?) והיא לא תעזוב אותנו עד סוף היום. להערכתנו המשותפת היא בת 25 (גיל מעריך שהיא בת 20, ניר מעריך 30, יוסי משקלל והתוצאה היא 25).

ממשיכים לטפס ומגיעים אל שביל הפסגה של הר תבור, המדהים ביופיו ובנוף הנשקף ממנו (כמו חו"ל – כבר אמרנו?). הכנסייה על הפסגה יפה כמעט כמו הכנסיות ברוי-מא, עצי ההרדוף יפים עוד יותר. התצפית לכל הכיוונים מדהימה, והכי יפה, או טעים – תה העשבים המשובח שמכין יוסי שמע. מצטרפים בכנסייה לתפילה הקצרה שנושאת הנוצרייה הבלונדה שלנו להצלחתה של בת מינה הילרי קלינטון בבחירות בארה"ב, ומ-

תחילים לרדת לצדו השני של ההר. הירידה קשה הרבה יותר מהעלייה, כי היא מאד תלול-לה, אבל אחריה מגיעים לדרך נוף יער בית קשת, שהיא קלה להליכה. קלה, אבל מאד יפה. הבלונדה שלנו פותחת צעד מהיר, למי-רות 15 הקילוגרמים שעל הגב שלה, ואנחנו מתקשים קצת להשיג אותה.

בהפסקת הקפה השלישית שלנו מגיעים פתאום ארבעת החיילים המשוחררים, שה-לכו הרבה יותר מהר מאתנו וקודם נעלמו לנו מהעין. כנראה שהתבררו קצת בדרך (אייד-נקוט – לידיעתך. צריך לשים דגש רב יותר על הניווטים בצבא!). הארבעה נהנים לטעום שוב מהקפה שלנו וממשיכים בהרתם קדי-מה, רק כדי לפגוש אותנו שוב במרומי של הר דבורה, הסמוך לנצרת עילית. הר דבורה מרהיב כל עין ביופיו, והקפה השחור של גיל נפלא בטעמו.

ארבעת החיילים המשוחררים משבחים את הקפה, פותחים צעד ונעלמים מעינינו, הפעם לנצח. היפיייה הבלונדה, לעומתם, ממשיכה אתנו לנחל ברק בן אבינועם. באמצע הנחל – פדיחה של מנהלת שביל ישראל: סימון הש-בילים נעלם ואנחנו כמעט מתברברים בשטח. למזלנו, הבלונדה שלנו גבוהה, עיניה חדות והיא מבחינה מרחוק בסימן הכחול כתום לכן הבא, שאחריו כבר קצרה הדרך להר יונה שבנצרת עילית. העלייה תלולה ומעט קשה, אך שווה את המאמץ: בסיומה ממתנה לנו המכוננית, שלוקחת אותנו בחזרה למכוננית שהשארנו בצומת גזית, לא לפני שהתברר-רנו די הרבה בנצרת הערבית בחיפושנו אחר ההוסטל אליו הבאנו את היפיייה הבלונדי-נית מגרמניה.

אז שוב אנחנו שואלים: מה זה שביל ישראל אם לא חו"ל?

מה לי ולספורט? / נחשון שחם

שנים רבות שיחקתי קט רגל עם החבר'ה בלי לות שלישי במשחקים רוויי יצרים ואגרסיות אותם סיימנו לא פעם בשתיית בירה בח"ץ. במשחקים אלו הזדמן לי לשחק לצד אנדות כדורגל כעודד כהן, אוריאל גינוסר ואחרים. גם אז נערכו אליפויות הזורע ובאחת האליפויות הגעתי עם קבוצת פלסטופיל ונספחים (שחר מרץ, גבעון כהן, ניר ושרון מרקוביץ ועוד) למשחק הגמר מול המדגה על שלל כו כביהם. לקראת סיום המשחק קיבלתי מסירה נהדרת משרון והבקעתי את שער הניצחון לתדהמת הקהל ועובדי המדגה שבאו עם עוגה לחגוג את הניצחון הצפוי.

לאחר הקמת אולם הכדורסל חזרתי גם לשחק כדורסל בימי ראשון יחד עם בעוז מרץ, ניר מרקוביץ, ראול לבנה ובנו תלמי, אסף בה יורם לביא ועוד רבים וטובים מבית ומחוץ. לאחר שאצבעי יצאה מהמקום מפגיעת כדור החלטתי לפרוש ועברתי לאופניים. כיום אני נהנה מרכיבה אחת לשבוע בעמק או בהה.

זוהי אם כן סקירה די ממצה של הקריירה הספורטיבית שלי. בגליונות הבאים אשפוך אור על ספורטאים אמיתיים ועל אירועים שהשאירו חותם או שנעשו במחשך.

נחשון שחם

למים לא היה ולא יהיה מי שישתווה ליוחאי הוכמן. לא ברור איך צמח בברכת האגירה של הזורע כשרון כה מופלא. כילדים היינו יכולים לחכות שעות עד שיוחאי יגיע לברכה וידהים את הקהל בסלטות, ברגים וקפיצות מכל הסוגים.

בהקפות הייתי אחד מהתופסים הטובים ביד שמאל. תפיסה כזו הביאה לפסילת כל הקבוצה הנגדית וחילופי מקומות בין הקבוצות. מגרש ההקפות היה בחברת ילדים בחצר הגדולה שבין בתי הילדים המסודרים בצור

שחקן ההקפות הטוב ביותר ואחד הספורטאים הגדולים שגדל בה זורע היה גל אבריאלי. לגל הייתה אלת בייסבול אמיתית וכל מכה שלו הגיעה עד העמדה של רות או פינת רני. גל הצטיין בכל ספורט אפשרי.

רת האות ח'. למעטים שלא מכירים - הקפות הוא הגרסה הקיבוצית לבייסבול ואצלנו במקום אלות בייסבול השתמשו בקרש בניין לילדים שלא פגעו טוב וחזק ומקלות מטאטא למכים הטובים.

החובטים הטובים ביותר הצליחו לעיתים רחוקות לעבור עם הכדור את הגג של קבוצת אילנות. כאשר הגיע תורו של מכה חזק, עברו חלק מקבוצת התופסים לצד השני של הבית וחיכו שהכדור ייפול לידיהם. שחקן ההקפות הטוב ביותר ואחד הספורטאים הגדולים שגדל בהזורע היה גל אבריאלי. לגל הייתה אלת בייסבול אמיתית וכל מכה שלו הגיעה עד העמדה של רות או פינת רני. גל הצטיין בכל ספורט אפשרי. במשחקי הכדורגל בחד ברה הוא הבקיע לא פחות מעשרה שערים למשחק ובכדורסל הצעיד את נבחרת הזורע ואח"כ שומריה להישגים רבים.

כאמור בחברה הייתי טוב בחלק מענפי הספורט אך לדאבוני הצמיחה שלי העקבה מאוד במוסד, דבר שהקשה עלי להתמודד עם חברי בענפי הספורט. עם צמיחתי והתחשכותי בצבא שבתי למגרשי הספורט. במשך

עורכת העיתון הנמרצת פנתה אלי לכ"תוב את פינת הספורט בבשער המתחדש. "יש לך בן ספורטאי ואתה יודע לכתוב" (נימוק חלש, אבל הוא עבד - נ.א). לאחר התלבטות קצרה החלטתי להרים את הכפפה, לנעול את נעלי הריצה, למתוח את הקשת ולקפוץ למים. בפינת הספורט נתוודע לספורטאי הווה עבר ועתידי וכן נחזור לרגעי קסם בתולדות הספורט בהזורע.

ראשית לכל גילוי נאות: במהלך חיי כמעט ולא עסקתי בספורט תחרותי ולא זכיתי להוד והדה המדליות היחידות שהשגתי היו מצ"עדות יערות מנשה, הגלבוע ויחיעם וההישג הקבוצתי המשמעותי ביותר בו לקחתי חלק הוא מקום שלישי באליפות השומריה בש"חמט יחד עם נבחרת מוסד שומריה בה היו גם רן שריר ואמיר הרפז. בשחמט זכיתי פעם באליפות הזורע. בדרך לגמר התמודדתי עם אריות כאוגוסט וקסלר ובגמר גברתי בקושי על סער כדיר אחד מטובי השחמטאים שגדלו בהזורע.

בילדותי אמנם לא הייתי ספורטאי מצטיין אך בכל זאת היו ענפי ספורט בהם הייתי טוב. למשל הייתי אלוף קבוצת זיו בקפיצות מהמ"קפצה. ידעתי סלטה אחורית שלמדתי מאבי וכן סלטה קדמית עם חצי בורג. בקפיצות

המלצת קריאה - "כוחו של הרגל" / בועז בש מרץ

"כוחו של הרגל" (צ'רלס דוהיג). "ספר מופת" (להגדרתי) העוסק באחד מהתחומים החשובים ביותר והשכיחים ביותר בחיינו, הן בעולם העבודה והן בחיינו הפרטיים – פעולות הרגלים (הן כיוזמה והן כתגובה).

עקב התניות אינסטינקטיביות שמקורן בעבר הפרהיסטורי שלנו, בו פעולות נטולות חשיבה, "רוטינות אוטומטיות" שנלמדו ו"נצברו" במוח הפרימטיבי שלנו (לא חשיבה גבוהה וניתוח) והצלחו להציל את חיינו (בעבר בפועל וכיום בהרגשה) גם כיום, רוב הפעולות בהן אנו מגיבים לעולם וכן רוב הפעולות אותן אנו יוזמים כדי להתקדם, למזער חששות ולהשיג מטרות בחיים – הן מבוססות הרגל, "רוטינה", פעולה אוטומטית שבד"כ עוזרת לנו ומרגיעה אותנו, אך בפעמים רבות, מוביח לה אותנו למקומות הרסניים (כגון נזקי השמנה, עישון, חרדות ודיכאונות). בספר מתאר דוהיג (כתב לענייני מדע וחתן "פוליצר") את המנגנון היוצר את ההרגל (לולאת ההרגל):

→ Cue → Routine → Reward

כפי שנחקר בהרחבה ע"י חוקרי התנהגות, ואת האופן בו ניתן "לשטות" בה ולהחליף את אחד מרכיבי הלולאה ברכיב אחר. הרעיון הוא שעם מצליחים לזהות נכון את שלושת רכיבי הלולאה (ה"סימן" או ה"טריגר" לפעולה, הפעולה עצמה והגמול לפעולה) ניתן להחליף למשל את סוג הפעולה, לסוג פעולה דומה (אבל פחות הרסני) שנותן את אותו הגמול, או את הגמול עצמו לאותה הפעולה (כך עושים למשל בתחליפי סיגריות עם נייקוטין מוחלש).

הספר מחולק לשלושה חלקים: הפן ההתנהגותי האישי, בו מובאות דוגמאות רבות למקרים בהם הצליח שינוי בלולאה לשנות את ההרגל כליל. החלק השני, בו מורחב העיקרון לארגונים עסקיים ומתוארים מקרים בהם, הרגלים לא מודעים, גרמו לנפילות עסקיות ולעומת

זאת ארגונים שהצלחו להשתמש בהבנות אלו להצלחה כלכלית גדולה (למשל ארגוני מכירות המנתחות הרגלי קנייה של קונים ומציעות את המוצרים המתאימים ללקוחות המתאימים בזמן המתאים). החלק השלישי דן באותן ההבנות והעקרונות בחברות האנדר שיות כלכל (בקצרה) והוא קצת "מפוספס" בעיני. בחלק זה יש דוגמא לשימוש בהרגלים להקמת תנועת "מרי אזרחי" ופתיחת שאלה "קלאסית" לתחום זה – האם אנו בכלל אחד

ראים למעשינו? (האם אנו בשליטה מודעת) אבל חסר דוגמאות לחברות אנושיות שהר- ויחו (למשל מקרה עיירת "רוזטור" בפנסיל- בניה) או נפלו (קיבוצים שלא ידעו להשתנות בזמן?) עקב לולאות קיבעונות הרגלים. שאלות פתוחות העולות מקריאת הספר: במישור האישי - עד כמה ואיפה אנו פועלים מוכרח "לולאת הרגל"? איזה מההרגלים אותם זיהינו, למעשה מקבעים אותנו ומוביחים אותנו לכיוונים הרסניים, ו/או לכיוונים בהם אנו לא מתפתחים ולא ממשים את עצמנו? איזה "לולאה" פוגעת בפוטנציאל האושר האישי שלנו? במישור המשפחתי ומרגל החברים הקרובים לנו - איזה "לולאות" אנו מזהים אצלם? האם הם מודעים להן? מה אנו יכולים לעשות בנידון? (והאם עלינו בכלל להתערב?). בעולם העבודה שלנו - איזה "לולאות הרגל" הוטמעו כ"תרבות ארגונית עמוקה" בעבודתנו? אילו מהן מקדמות את העסק (למשל ע"י רצף פעולות אוטומטיות הנותנות מענה מהיר ויעיל) ואילו מהן פוגעות בו? (למשל פעולות בהן אין "חשיבה מחדש" או "חשיבה אחרת" לפתרון/שיפור).

בחיי הקהילה והקיבוץ - מהן "לולאות הרגל" הקיימות בהזרוע? מבחינה עסקית, מבחינה חברתית, האם פעולות מתוך הרגל (שהן הרבה פעמים יעילות יותר) חשובות יותר מפעולות הדורשות חשיבה נוספת? מהי "טובת החבר" איזה אופן התנהלות של "המערכת" ומנהליה יביא מקסימום רווחה ואושר?

הרבה מקום למחשבה, בחינה עצמית ובחינה של חיינו בכלל.

שבת שלום!

קה, אמנות פלסטית, תנועה. כל מה שמעורר השראה ושניתן ללמוד ממנו, להתחדש, להתעשר ולהתעצם.

למפגש הפותח מוזמנת יהודית אופק שתספר על מסע מיוחד בין ארצות שונות, המסקנות והתובנות שנוולדו בעקבותיה, ובעקבות חיה בכלל. מת?

יום ג' 29.11.16 בשעה 19:30 במת"ן.

אנו מצפות לכן נשים מכל הגילאים - עם כיבוד קל ושתייה חמה שיעזרו לכולנו ליצור אווירת חברותא נעימה וסקרנות לבאות.

מעגל נשי / דפנה דוד, מרים לוי, עודדה ריילינגר

משהו חדש עולה לאוויר, ביוזמת עובדות "מתן". החלטנו שלא להסתפק ביום האשה הבינלאומי שמתקיים פעם בשנה - אלא ליצור לעצמנו - הנשים בהזרוע - פעילות חדשה. ב"מעגל נשי" - ניפגש במת"ן אחת לחודשיים, נשים עם נשים. והכוונה היא לנשים מכל הגילאים. העירוב הגילי חשוב לנו!

לכל מפגש כזה תוזמן אשה משלנו או מבחוץ, שיש לה מה להעביר לנו ואלינו: סיפור חיים, ניסיון מיוחד, מסע מאתגר, עבודה מחקרית, וגם תובנות חדשות ואחרות שנוצרו דרך אומניות הכתיבה, המוסי-

אותי זה מצחיק!

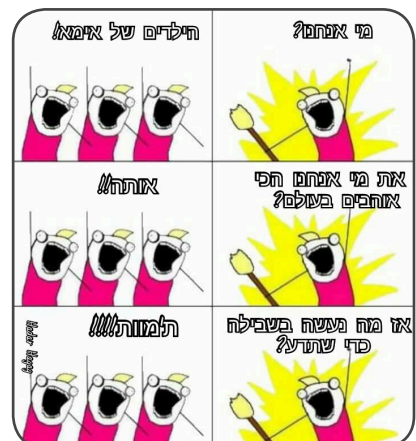
אם צריך להסביר את המדור הזה, הוא כנראה לא מצחיק! רוצים לעזור לעשות אותו מצחיק? שלחו לנו מהגיגי לבכם, בדיחות ששמעתם, דברים שנתקלתם בהם ברשת וכד'. יתקבל בברכה במיוחד קצת הומור עצמי על הקיבוץ...

חומר מקומי

למה פנסיונר זה המעמד הכי סקסי בקיבוץ? / יבל ברקאי

1. אתה יכול לנסוע ל"גיל עור" ולתפור תיקי עור.
2. שישים ושבע זה ארבעים ושבע החדש. שיחררו אותך מהעבודה כשאתה עוד עולל. וזה בהחלט מזל.
3. יש הנחה ברכבות וזה נהדר כי הסבסוד בהזרע כמעט נגמה.
4. לפעמים אתה חונה כאן בין חו"ל לחו"ל וכאן זה גן עדן 'הכול כלול'. (חונה אם תמצא חניה).
5. נכדים זה מדהים והאחריות מסתכמת בלילות אחדים.
6. אתה אללי חותם על 'ניב לגמלאי'.
7. אם אתם ב-'750', אז עליכם במיסים לא נוגעים, לא מקשים. (אבל זה יתחיל רק בינואר ועד מהרה תיסעו ב'גואר').
8. חייכם הפכו (אני לא מגויס) ל'פנאן אגוזים'. ואם קשה ואם מדכא אז הולכים ל'גשר' ושותים בירה 'נשר'.

מרחבי הרשת

התפרסם בקבוצות הפייסבוק "ממים של הורים" - סרקו לקישור

במדור זה נעלה מהאוב תכנים מרגשים, מצחיקים, נוסטלגיים ומעניינים מארכיון הקיבוץ.

אני והארכיון / נעה אלבוחר

לא נעים להודות אבל לארכיון נכנסתי בפעם הראשונה מזה ארבע שנים רק לפני שבועיים. עברתי על פניו מאות פעמים, הלוך וחזור, אך מעולם לא נעצרתי והצצתי פנימה. חשבתי שאצטרך להכיר קצת את העבר וההיסטוריה אם לקחתי על עצמי את עריכת העיתון. כשנכנסתי מצאתי עולם שלם, החל משמיכת הטלאים המפורסמת שהכנתי לילדי הבכור בגן חצב ועד לתיקים אישיים של כל חבר וחבר בקיבוץ. רגע, שאלתי, גם לי יש פה תיק? נחמה הרימה את הכפפה והלכנו לבדוק. להפתעתי הרבה נשלפה במהרה תיקיה צרה ועליה רשום "נעה ודני אלבוחר". מצאתי שם את תוצאות ההצבעה למועמדות וחברות, ברכה ללידה שפורסמה בבשער ואת מה שכתבנו על עצמנו לועדת קליטה. האמת, מרגש. אז כדי שגם הדור הצעיר יגלה על פני מה הוא חולף כל יום כשהוא רץ לגן של הילדים החלטנו ביחד לנסות ולהנגיש את החומר מהארכיון. מי יודע, אולי יום אחד גם לי תהיה תיקיה עבה...

תולדות ארכיון הזורע / איילה טל

בתחילת דרכו של הקיבוץ לא ייחסו ערך לתיעוד ההיסטוריה, העשייה וההווה היו חשובים יותר מהמילה הכתובה ולכן חומר רב נזרק ואבד. ראשונים לאסוף את החומר בתחילת הדרך בגרמניה מתנועות "הוור" קלויטה" ו"הקאמראדן", היו שאול גינוסר ואליהו מעוז. בתחילה, בארגונים מתחת למיטות, לאחר מכן החלו להיערם ארגונים במקומות שונים בקיבוץ וחלקם לצערנו אף נעלם. ניתן ללמוד על הנושא מדבריה של רותי הרמן בספר הקיבוץ, 1995 :

"... ראשיתו של הארכיון ב- 1938, הוחלט בשיחה על הקמת "ארכיון התנועה". את התפקיד קיבל עליו שאול גינוסר ז"ל אשר הקפיד לאסוף ולשמור את פרסומי תנועת "הקאמראדן" וה"וורקלויטה" ולצדם החל בטיפוח ארכיון הקיבוץ...

...שרידים בלבד נשארו עד היום, מרצלים בנס מפגעי הזמן ובעיקר מקוצר רוח וקוצר הראות של אנשים "מעשיים" מתוכנו, שלא אחת השמידו את ארגוני הארכיון משום "שלא היה להם מקום מתאים לאחסון..."

שאול, שנואש אחרי כמה מהניסיונות המרים האלה, העביר את שימור המסמכים לאליהו מעוז ז"ל שעורר דיון בנושא ב-1952.

בגיליון ה- 200 של "בשער" כתב אליהו מעוז כתבה בשם "הבו ארכיון לקיבוצנו - הרהורים":

"הבא לחדש זיכרונות לרגל מאורע "היסטורי" בקיבוצנו, ניתקל בעובדה מצערת אחת: חוסר ארכיון מסודר... אנשי הזורע - רובם סולדים מפאתוס כלשהוא ואינה נעימה להם

הדגשה יתרה של חשיבות מפעלם, איננו אוהבים לשבח את עצמנו, לבטא במילים גדולות את רחשי ליבנו, אנו חושדים פן יעלה שקר בשפתינו. כך נוצר היחס אל המסמכים מעברנו הקיבוצי ואפילו כשנמצא "משוגע" אחד לדבר - הוא נתקל מדי פעם ביחס של אי הבנה עד ולזול... לכן לא התפתח אצלנו ארכיון מסודר... ברצוני להקים בקיבוצנו ארכיון מסודר, לסדר ולהציל בו כל מה שעוד ניתן להצלה..."

ראשון לארגון הארכיון בצורה מסודרת היה אליעזר בארי שניהן כמזכיר הקיבוץ בשנת

עבדו יעקב ואילנה מיכאלי, רות ומאיר מירון, שמואל פלד, פרידל שלייסנה, אירית רונן ועוד חברים שתרמו מזמנם ומרצם והשלימו לאט לאט את עבודת רישום האוסף.

החל מ- 1990 עבר ניהול הארכיון לרותי הרמן. רותי, ניהלה את הארכיון ביד רמה עד לשנת 2013 תוך הפגנת מסירות, חריצות, אכפתיות ואהבה גדולה לתפקיד ולמקום. לאחר מכן נשארה רותי לעבוד בארכיון עד לשנת 2016.

ב-2013 - 2015 עבר הניהול להילה תורן ולאחר מכן לנחמה נהב המנהלת אותו עד היום.

ב- 1965 החלה חנה את עבודתה בחוסר תנאים בצריף "הכוספה", ב- 1972 עבר הארכיון לעליית הגג של האולם ובנובמבר 1995 עברנו למשכנו הנוכחי בכיפת לימוד משופצת באזור בתי הילדים.

תפקיד הארכיון בקיבוץ הוא לשמור ולגנון את התיעוד ההיסטורי, החברתי, משקי, עסקי, תרבותי, חינוכי, תיק אישי, ארכיון צילומים, ספרים שכתבו חברי הקיבוץ או כתובים על הקיבוץ, אר-

כיון מפות הקיבוץ, ארכיון "מוזיאון וילפריד ישראל", סרטי ווידאו, ומספר חפצים מראשית הקיבוץ, הכול נשמר למען זיכרון העבר, ההווה והעתיד.

היום אנו במינוף של מחשוב הארכיון בתוכנת "אידיאה" וסריקת החומר שיהיה נגיש לקהל הרחב. ישנן תכניות רבות שלא תלויות רק בעובדי הארכיון אלא בתקציבים העומדים לרשותנו.

1961. אליעזר למד את שיטת סידור החומר "בארכיון התנועה" בקיבוץ מרחביה ועיקרה, הארכיון מתנהל לפי מפתח עשרוני ומחולק לחטיבות: חברה, משק, חברים, חינוך, תרבות, תנועה וכו'. ב- 1965 נענתה בחיוב חנה נהב לקבל על עצמה את ניהול הארכיון אותו היא ניהלה עד 1990.

חנה הקימה ארכיון מכובד, בהתמסרות ובדבוקת אספה חומר מכל המגזרים, החלה לסדר את החומר שנאסף מהבתים הפרטים למקום אחד ולסדרו לפי שיטה אחידה. בארכיון

היכן אני נמצא?

פינת החידה של דני נהב

בימים אלו, עם עלייתו מחדש של עיתון "בשער" לאוויר, נתבקשתי ונעניתי ברצון לכתוב פינה קבועה שתענה לשם המופיע בכותרת.

הסבר על מה שמצופה מהקוראים היקרים שמחפשים אתגרים מחשבתיים ומבחן להיכרותם את הקבוץ:

- מדי שבוע תתפרסם בעיתון חידה אחת (את הראשונה תוכלו לקרוא למטה, לאחר ההסבר) שתרמוז על מקום מסוים ומוגדר ברחבי הקבוץ.
- קורא שחושב שהוא פתר את החידה ויודע לאיזה מקום מרמזת החידה – ימהר למקום (כדי להיות הראשון, שיזכה בפרס) ויצלם את עצמו כאשר האתר מופיע בצילום יחד איתו.
- את הצילום עליו לשלוח בזריזות (שוב, כדי להיות הראשון...) לכתובת המייל הבאה: bashaar@hazorea.org.il

בעיתון של השבוע שלאחר מכן יתפרסמו שני חלקים:

- הסבר לפתרון החידה + צילום של האתר המבוקש יחד עם דמותו של הפותר הראשון ששלח תמונה שלו.
  - החידה החדשה.
- כפי שכבר נרמז מעלה – הראשון שיפתור וישלח את הצילום יזכה בפרס!

ומכאן לחידה מס' 1:

שנים עמדתי בצל העמדה,
צופה אל המים,
ופריי ממתיק נפשות רכות.

שיהיה לכולנו בהצלחה!

תפוצת בשער בעתיד – שאלה פתוחה

זהו גיליון הראשון שיוצא בגרסא המחודשת. מזה זמן מה, מספר העתקים המודפסים של "בשער" צומצם משמעותית משיקולי תקציב והיה זמין בעיקר בגרסא דיגיטלית לצפייה באתר. בגיליון זה בחרתי לחרוג ממספר ההעתקים המצומצם מכיוון שחשוב לי שכמה שיותר אנשים יחשפו אליו בגרסתו החדשה, גם בצורתו הדיגיטלית וגם בצורתו המודפסת, בתקווה לעניין גם את מי שפחות נחשף לעיתון בעבר.

נשאלת השאלה: אז מה עכשיו? איך ממשיכים? אני מניחה שרבים מאיתנו חשים בנוח לגמרי עם המדיה הדיגיטלית ומשיקולי מחיר ואיכות הסביבה יוותרו בשמחה על העתק מודפס. אחרים אולי מעדיפים העתק מודפס שניתן לקרוא בנחת בבית מבלי להצמד למסך.

כרגע, לצערי, משיקולי תקציב איננו יכולים להדפיס העתקים לכלל הקהילה באופן שוטף. לכן, מי שחשוב לו להמשיך ולקבל העתק מודפס יצטרך להשתתף חלקית בהוצאת ההדפסה. השתתפות שכזו תוכל לאפשר לנו להמשיך ולספק גיליון צבעוני מודפס לכל מי שחפץ בכך.

השתתפות החבר בעלות עלון מודפס עומדת על כ-7 ₪ לגיליון.

אשמח אם כל מי שמעוניין לקבל עותק צבעוני מודפס יודיע לי על כך באחת מהדרכים הבאות:

שליחת הודעה לטלפון: 052-3990860

אימייל: bashaar@harorea.org.il

מילוי הטופס הבא והכנסה לתיבת הדואר שלי, מספר 15:

אני מעוניין להמשיך ולקבל העתק מודפס של העיתון בעלות של כ-7 ₪ לגיליון.
שם החבר:
תיבת דואר מספר: